

Aukštosios mokyklos skundžiasi, kad vyriausybė jas žlugdo

Vilnius, rugsėjo 14 d. (LR) — Kauno Medicinos Akademijoje rugsėjo 12 d. beveik penkias valandas posėdžiavo visų keturiolikos Lietuvos aukštųjų mokyklų vadovai. Kaip rašo Vida Savičiūnaitė „Lietuvos ryte“, ieškota išiečių, kaip apsiginti nuo įstatymų ir įstatymais prisiimtų įsipareigojimų nevykdančios šalies vyriausybės bei aktyvejančio finansinio ir moralinio spaudimo aukštajam mokslui.

„Lietuvos rytas“ kalbėjosi su Lietuvos rektorių konferencijos prezidentu, Kauno Medicinos Akademijos rektoriumi, habilituotu daktaru prof. V. Grabausku. Jis pripažino, jog dar niekas taip nežlugdė Lietuvos aukštojo mokslo kaip dabartinė vyriausybė.

Rektorių konferencijos posėdyje buvo aptartos šiuo metu opiausios strateginės temos: aukštųjų mokyklų finansinė būklė ir jų ateitis. Rektoriams kelia nerimą vyriausybės reikalavimas peržiūrėti mokslo ir studijų įstatymą bei aukštųjų mokyklų statutus. Taip pat kelia susirūpinimą iš dalies apmokamų studijų problema ir vyriausybės nurodymas švietimo ir mokslo ministerijai parengti reglamentą šiuo klausimu. Pagaliau yra ir aukštųjų mokyklų statusas namatyto savivaldos varžymas bei centralizuoto valdymo tendencijų ryškėjimas.

Pagrindinis spaudimas Lietuvos mokslui ir studijoms daromas, nepakankamai finansuojant ir varžant savivaldą. Anot V. Grabausko, „iš biudžeto skiriamos lėšos preliminariai patenkintų tik 10% minimalių kadencijų aukštųjų mokyklų poreikių, jeigu vyriausybė tesėtų nors menkus savo pažadus“. Laiku gaunama tik apie 75% valstybės numatytų lėšų, valstybės skola aukštosios mokykloms yra pastovi, taigi valstybė iš tikrųjų patenkina tik apie 7.5% būtiniausių jų poreikių.

„Maža to, vyriausybė, neįvykdžiusi savo įsipareigojimų, pasinčią pas mus valstybės kontrolierius, kurie baudžia mus už biudžeto poreikiojimą.“

Apvogtas Hermio bankas Šiauliuose

Šiauliai, rugsėjo 21 d. (AGEP) — Iš banko „Hermis“ Šiauliuose skyrus pavogta apie pusę milijono litų, ketvirtadienį patvirtino Vidaus reikalų ministerijos informacijos skyrius.

Rugsėjo 20 d. rytą Hermio banko Šiauliuose skyrus darbuotojai rado atidarytas kai kurias pinigų saugyklas ir seifus. Dingo apsaugos darbuotojas Linas Žukas, turėjęs per naktį užtikrinti tvarką ir su savimi turėjęs pistoletą bei lygiavamzdį šautuvą. Taip pat pasigesta garaže stovėjusio banko automobilio „Audi-80“.

Ivykį tiria Šiauliuose vyriausiasis policijos komisariatas. Tikrinama, ar sargas yra nusikaltimo bendrininkas ar nusikaltėlių auka. Banko vadovai įvykį vertina kaip apiplėšimą, teigia radę grumtynių ir lauzimo žymių.

Tai būta pirmas kartas Lietuvoje, kai apiplėštas bankas.

„Hermis“ Šiauliuose klientus normaliai aptarnavo jau apiplėšimo dienos popietę.

Štai pavyzdys: valstybė mokyklai skolinga 1 milijoną litų, o mokykla baudžiama už tai, kad viršijo biudžetą 52,000 litų. Ar čia yra logikos?“ klausė rektorius.

Kadangi skelbiama, kad Lietuvoje mokslas išlaikomas valstybės, vyriausybė mano turinti teisę varžyti ir minimalių mūsų savarankiškumą, kurį aukštosios mokyklos vykdo remdamosios Mokslo ir studijų įstatymu bei Seimo patvirtintais mokyklų statutais“, sakė V. Grabauskas. Statutas leidžia mokyklai užsidirbti pinigų iš papildomų, valstybės nedotuojamų vietų, už kurias iš dalies moka patys studentai. Kita papildomų pajamų dalį sudaro studijuojančių užsieniečių mokesčiai.

„Tuo tarpu vyriausybė jau įpareigojo švietimo ir mokslo ministeriją parengti šių nevalstybinių finansavimo šaltinių reguliavimo mechanizmą“, teigė rektorius. „Tai bandymas visiškai surišti rankas ir taip jau bado dieta marinamoms Lietuvos aukštosios mokykloms“.

„Vyriausybė, teigdama, kad mūsų statutas pažeidžia Konstitucijos straipsnį dėl nemokamo mokslo, negarantuoja šio straipsnio vykdymo ir neleidžia to daryti aukštosios mokykloms“, kalbėjo V. Grabauskas.

Simbolišku, bet gyvybiškai svarbiu savarankiškumu pagal statutą veikiančioms aukštojo mokslo įstaigoms, pasak V. Grabausko, dažnėja kaltinimų per dideliu savavaliavimu, nusižengimu Konstitucijai, vis dažniau pasigirsta kalbų, kad vėl reikia skirti rektorius (taip bus atskratoma nepaklusniaisais), kad aukštųjų mokyklų senatose turėtų dalyvauti politinių partijų atstovai.

„Atvirai ryškėja bandymas sugrįžti į centralizuotą Lietuvos mokslo valdymą, vykdomą vėl vienos partijos rankomis. Štai kodėl ketinama daryti pataisą Mokslo ir studijų įstatyme bei aukštųjų mokyklų statutuose, kurie iki šiol bent jau formaliai gynė mūsų teises“, Rektorių konferencijos vadovu kalbėjo jos prezidentas. „Vyriausybė, kuri ne investuoja į mokslą, o jį žlugdo, galvoja tikrai ne apie savo valstybės ateitį, o rūpinasi kažkuo kitu“.

V. Grabauskas, paklaustas, kokią poziciją, sprendžiant Lietuvos aukštojo mokslo problemas, užima ministras Vladas Domarkas, atsakė: „Kada kalba su mumis — palaiko mus, kai reikia veikti, elgiasi kaip LDDP politiką vykdančios vyriausybės narys. Susidaro uždaras ratas“.

Praėjusį rudenį, norėdami atkreipti vyriausybės dėmesį į kritišką padėtį, Lietuvos aukštųjų mokyklų rektoriai, profesūra ir studentai išėjo į gatves. Tada, pasak V. Grabausko, toks elgesys valdžios vyrų buvo pavadintas labai nesolidžiu. „Šiais metais elgsimės solidžiau“, sakė Rektorių konferencijos pirmininkas, „Lietuvos vyriausybė, kuri taip pat privalo laikytis įstatymų ir vykdyti savo įsipareigojimus, aukštosios mokyklos yra pasiryžusios patraukti baudžiamojon atsakomybėn“.

I klausimą, kas šioje byloje

Rugsėjo 16 d. prie Lietuvos Vyriausybės rūmų Lenkijos premjeras Josef Oleksy (kairėje) su Lietuvos premjeru Adolfu Šleževičiumi apžiūrojo garbės sargybą. Vizito metu premjerai pasirašė sutartį dėl pasienio tarnybų bendradarbiavimo, kuri taip pat yra pirmasis žingsnis Lietuvos įstojimui į Vidurio Europos prekybos sąjungą CEFTA. Šis žingsnis, Lietuvos premjero manymu, pagerins Lietuvos perspektyvas ir narystei Europos Sąjungoje.

Norvegijos parlamentarai remia Lietuvos stojimą į NATO

Vilnius, rugsėjo 21 d. (AGEP) — Norvegijos parlamento — Storting — Užsienio reikalų komiteto delegacija užtikrino Lietuvos parlamentarų, kad jų šalis remia Lietuvos siekius tapti NATO nare.

NATO plėtimasis buvo svarbiausia tema rugsėjo 21 d. Vilniuje įvykusiame Seimo užsienio reikalų komiteto susitikime su Norvegijos parlamentarais. Trylikos Norvegijos parlamentarų delegacija, antradienį atvykusi iš Latvijos į Lietuvą, taip pat susitiko su Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretoriumi Albinu Januška ir kitais šios ministerijos pareigūnais. Po susitikimų Seime norvegai išvyko į Taliną.

Lietuvos karo vadai vyksta į NATO mokymus Čekijoje

Vilnius, rugsėjo 21 d. (AGEP) — Septyni Lietuvos kariuomenės generalinio štabo karininkai išvyksta dalyvauti NATO ir „Partnerystės vardan taikos“ programos dalyvių štabų mokymuose Čekijos Vyskovo karo akademijoje. Operatyvinės valdybos pulkininko leitenanto Vytauto Lukavičiaus vadovaujami karininkai mokysis valdyti JT taikos palaikymo misiją atliekantį batalioną arba brigadą.

Rugsėjo 25 d. prasidėsiančiuose desimties dienų mokymuose „Cooperative Challenge“ (Bendradarbiavimo uždavinys) dalyvaus NATO šalių Austrijos, Belgijos, Prancūzijos, Vokietijos, Olandijos ir Didžiosios Britanijos bei devynių „Partnerystės“ šalių kariai.

Penkias dienas pratybų dalyviai derins veiksmus, ryšio priemones, sudarinės žemėlapius. Spalio 1 d. prasidės pratybos, kurias taip pat stebės neatsiuntusiu į Čekiją kariu NATO ir „Partnerystės“ valstybių atstovai. I pratybų atidarymą ketina atvykti Čekijos prezidentas Vaclav Havel.

vykdys teisingumą, kai visa šalies valdžia vienos partijos rankose, V. Grabauskas atsakė: „Išivaizduočiau, kad tai turėtų daryti teismas, bet tam tikrą pavojų jaučiu. Pastaruoju metu Lietuvos aukštosios mokykloms teismuose pralaimi visas svarbiausias bylas“.

Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Algirdas Gričius sakė, kad Norvegijos parlamentarai domėjosi, ar Lietuvos valstybinis biudžetas pajėgtų padengti išlaidas, kurios tektų Lietuvai stojant į NATO. Lietuvos Seimo nariai pabrėžė, kad šiuo atveju svarbiausia yra šalies saugumas, o alternatyvų stojimui į NATO Lietuva neturi.

Danas taps ryšininku su Baltijos policija

Vilnius, rugsėjo 21 d. (AGEP) — Skandinavijos policijos atstovas Baltijos šalyse taps „daugiapusių ryšininku“ tarp šių valstybių teisėsaugininkų, sako Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos (VRM) pareigūnas.

Danijos policijos Narkotikų skyriaus vadovas Mogens Bruns, kuris yra paskirtas Skandinavijos šalių policijos atstovu Baltijos valstybėse, kitą savaitę laukiamas susipažinti su savo darbo vieta Danijos ambasadoje Vilniuje. Jis pradės eiti savo pareigas kitų metų pradžioje.

Pagrindinis 53 metų komisaro uždavinys bus nustatyti Lietuvos, Latvijos ir Estijos organizuoto nusikalstamumo ryšius su Skandinavija bei kontrabandinio tranzito kelius.

Lietuvos VRM Tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus viršininkas Olegas Skinderskis tikisi, kad Skandinavijos policijos atstovas Baltijos šalyse taps „karštos linijos“ ryšininku tarp šalių teisėsaugos institucijų. Lietuvos VRM pasirengusi teikti skandinavų atstovui visokeriopą informaciją apie narkotikų kontrabandą, nelegalią migraciją, pinigų „plovimą“, reketa, kitą nusikalstamą verslą ir laukia panašios informacijos iš skandinavų.

Lietuva neturi teisinės pagalbos sutarties su Danija ir kitomis Skandinavijos šalimis, tačiau, kaip sako O. Skinderskis, „nusikaltėliai bendradarbiauja be jokių popierių, ir kovojantis su jais negali atsilikti“. Pernai į Lietuvą buvo atvykusios Danijos policijos delegacija tartis dėl tokio atstovo paskyrimo, ir Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos pasiūlymą su pasitenkinimu priėmė.

Lietuva savo ruožtu irgi norėtų turėti panašius atstovus užsienyje, tačiau teisinė bazė tam dar tik ruošinama. Savo atstovus Lietuvos VRM planuo-

Norvegai taip pat pastebėjo, kad Rusija nėra visiškai tiksliai tvirtinama niekada neileisianti NATO priartėti prie jos sienų. Pasak Stortingo narių, Norvegija yra NATO narė ir turi sieną su Rusija, tačiau tai netrukdo abiem valstybėm normaliai bendradarbiauti. „Tokie teiginiai yra daugiau propagandiniai Rusijos reikalavimai“, apibendrina A. Gričius.

Susitikime taip pat pasikeista nuomonėmis apie Lietuvos ir Norvegijos santykius, galimybės plėsti prekybą ir parlamentarų ryšius.

ja pirmiausia skirti Varšuvoje, Maskvoje ir Wiesbadene, kur įsikūręs Vokietijos kriminalinės policijos centras. Policijos atstovą Baltijos šalims, kuris dirba Rygoje, dar yra paskyrusi Prancūzija. Kijeve dirbantis Izraelio policijos atašė taip pat yra igaliotas užmezgti ryšius su Baltijos valstybėmis.

Ignalinos atominė elektrinė bus stabdoma už 10 metų

Vilnius, rugsėjo 21 d. (AGEP) — Ignalinos atominės elektrinės pirmasis reaktorius bus išjungtas 2005 metais, o dar po penkerių metų — ir antrojo, pranešė premjeras Adolfas Šleževičius rugsėjo 21 d., drauge pastebėjęs, kad „atominės elektrinės uždarymas yra komplikuoatas procesas“.

Manoma, kad abiejų reaktorių sustabdymas ir išmontavimas Lietuvai kainuos mažiausiai 2.4 milijonus litų. Į tą kainą įeis išlaidos, susijusios su radiacija užkrėstų įrengimų bei statinių išmontavimu, radioaktyvių medžiagų konservavimu ir pačios elektrinės stabdymo darbas.

Todėl, atsižvelgdamas į ateityje laukiančias jėgainės uždarymo išlaidas, vyriausybė numato kurti elektrinės naudojimo nutraukimo fondą, į kurį bus pervedama dalis pajamų, gautų už parduotą elektrinės pagamintą elektros, sakoma ketvirtadienį paskelbtame premjero pranešime.

Ignalinos jėgainėje veikiančios du galingiausi pasaulyje RBMK tipo reaktoriai pagamina maždaug 80% Lietuvos elektros energijos. Sovietinės gamybos Černobylio tipo reaktorių saugumas kelia nuolatini Lietuvos ir kaimyninių, ypač — Skandinavijos valstybių susirūpinimą.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Adamkus: Brazauskas turėtų paveikti LDDP

Vilnius, rugsėjo 21 d. (AGEP) — Žinomas visuomenės veikėjas Valdas Adamkus sako, kad prezidentas Algirdas Brazauskas „nepaima į rankas LDDP, savo partijos, ir nepakreipia jos dirbti valstybės gerovei“.

Pokalbyje, duotame „Lietuvos aidui“, Valdas Adamkus rugsėjo 21 d. pasakė, kad prezidento „formalus atsakymas narystės partijoje yra fikcija“, ir kad apskritai tikslinga padaryti Konstitucijos pataisą, leidžiančią prezidentui likti partijos nariu.

„Kokia ta partija būtų, prezidentu tapęs jos narys gali ir turi daryti jai tokia įtaka, kad ji veiktų valstybės labui. Gaila, Lietuvoje tokios įtakos nematyti“, sako Valdas Adamkus. Jis pats kategoriškai laikosi dešiniųjų pažiūrų, tačiau nesitapatina nė su viena partija.

Lietuvoje tvirtėjant įsitiki-

nimui, kad Valdas Adamkus galėtų kandidatuoti per 1997 m. prezidento rinkimus, jis pabrėžia, jog dar nėra apsisprendęs. V. Adamkus taip pat sako nekandidatuosiantis per kitų metų Seimo rinkimus, tačiau ketina aktyviai dalyvauti rinkimų kampanijoje, agituodamas už kelis jo pasirinktus kandidatus.

Valdo Adamkaus vertinimu, LDDP ir konservatorių partijai nuolat simpatizuoja po 25% rinkėjų, ir jis tikisi, kad per rinkimus sustiprės trečioji — vidurio — jėga, kuri dar nėra išsikristalizavusi.

Žinomas išeivijos veikėjas Valdas Adamkus jau daug metų yra aukštas JAV Aplinkos Apsaugos Agentūros tarnautojas Čikagoje. Atrodo, kad jo ketinimai baigti federalinę tarnybą JAV ir visam laikui grįžti į Lietuvą vis tvirtėja.

Vyriausybė susirūpino dėl blogo kompensacijų ir pašalpų mokėjimo

Vilnius, rugsėjo 21 d. (AGEP) — Lietuvos vyriausybė įpareigojo savo Priimamąjį raštinę, kai kurias ministerijas ir savivaldybes organizuoti gyventojų priėmimą vietose ir ten pat spręsti gyventojų problemas.

Vyriausybės atstovo spaudai trečiadienį išplatintame pranešime sakoma, jog padažnėjo gyventojų skundų, kad savivaldybės jiems neapskaičiuoja kompensacijų už karštą vandenį ir šildymą, taip pat vilkina skirti ir mokėti socialines ir kitas pašalpas.

Gyventojus vietose, be savivaldybių pareigūnų, nuo šiol

taip pat priiminės socialinės apsaugos ir darbo, energetikos, finansų ministerijų, Valstybinio socialinio draudimo valdybos, komunalinio paslaugų ir ūkio departamento žmonės.

Finansų ministerijai pavesta betarpiškai teikti trumpalaikes paskolas toms savivaldybėms, kurioms numatoma papildomai skirti lėšų kompensacijoms bei pašalpoms.

Miestų ir rajonų merams nurodyta asmeniškai prižiūrėti, kad gyventojams būtų laiku apskaičiuotos kompensacijos, išmokamos socialinės ir kitos pašalpos.

Konservatoriai neigia valstybės perversmo planus

Vilnius, rugsėjo 21 d. (AGEP) — Lietuvos konservatoriai kategoriškai atmetė kaltinimus valstybės perversmo rengimu ir pavadino juos „provokacija“.

„Tėvynės Sąjungą laikosi Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir yra įsitikinusi, jog remiantis mūsų valstybės demokratine santvarka ir įstatymais galima įveikti valstybę apėmusią korupciją ir pasiekti, kad po rinkimų į Seimą LDDP nebeįvyktų mūsų kraštui“, sakoma trečiadienį paskelbtame Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) politinės tarybos ir valdybos pareiškime.

Dokumentas paskelbtas, atsakant į Seimo LDDP frakcijos

nario Vytauto Juškaus perspėjimą dėl, jo žiniomis, spalio 19 d. konservatorių rengiamo „perversmo“. Dienraščiu „Respublika“ jis teigė, kad konservatoriai rengiasi „tikrai nekonstituciniams“ veiksams, bet jų nekonkretizavo.

V. Juškus taip pat atsisakė įvardinti konkrečius „perversmo“ organizatorius, tačiau tvirtino, kad Seimo nario Romualdo Ozolo kaltinimai vyriausybei korupcija ir konservatorių raginimas jai atsistatydinti „ruošia tautą, kad jei įvykdys perversmą, organizatoriai nebūtų pasmerkti“.

— Lietuvoje praėjusios savaitės pradžioje buvo labai gražios, saulėtos dienos. Ketvirtadienį jau lijo. Panašaujama, kad artimiausiomis dienomis bus lietinga, 11-16 laipsnių Celsijaus (52-62 F), naktimis — 2-7 C (35-45 F), vietomis šalnos.

KALENDORIUS

Rugsėjo 23 d.: Linas, Lina, Teklė, Galinas, Taga.
Rugsėjo 24 d.: 25-tas eilinis sekmadienis; Gerardas, Rupertas, Ema, Gedvinas.

Rugsėjo 25 d.: Kleopas, Vladislavas, Aurelija, Vaigirtas, Želvė.

Rugsėjo 26 d.: Šv. Kosmas ir Damijonas, kankiniai, gydytojai (mirė 303 m.); Kipras, Vydenis, Gražina.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

STUDIJŲ SAVAITGALIS DAINAVOJE

Jau tradicija tapo ateitininkų studijų dienos Darbo dienos metu Dainavos stovyklavietėje. Šiame jos sutraukė labai didelį būrį dalyvių. Iš tikrųjų, jei daugiau būtų atvažiuavę, nakvynėms vietos būtų reikėję ieškoti apylinkės moteliuose, o šeiminiškės valgius būtų turėjusios tiekti kelionis paminomis. O studijų dienų dalyviai amžiumi labai įvairūs: nuo kūdikių iki garbingo amžiaus sulaukusių. Visi džiaugėsi vėsiu savaitgalio oru, kuris buvo toks malonus kontrastas šios vasaros įkyriems karščiams.

Studijų savaitgalis prasidėjo penktadienio vakare su Arvydo Žygo pokalbiu ir vaizdajuostėmis tema „Ateitininkai pasaulyje“. Šeštadienio rytą paskaitas skaitė svečias iš Lietuvos Petras Plumpa: „Pilietinės ir moralinės problemos Lietuvoje“ ir Jona Pabedinskaitė: „Ateitininkų politinis nusiteikimas išvijoje“. Po pietų studijų dienų dalyviai išgirdo Vaivą Vėbraite: „Bendravimas su Lietuva pagalbos atžvilgiu“ ir Vincą Kolyčią: „Krikščionybės 2000 metų jubiliejus ir mes“. Literatūros vakarą, kurio centre buvo rašytojo Vytauto Volerto kūryba, nuotaikingai pravedė aktorė Audrė Budrytė. Buvo smagu išgirsti ir patį rašytoją, skaitantį ištraukas iš rašomo romano.

Sekmadienio rytą dr. Milda Palubinskaitė skaitė paskaitą „Etnografijos pavilionai Romos 1911 metų ekspozicijoje“, o seselė Ignė Marijošūtė skaitė paskaitą „Popiežiaus Jono-Pauliaus II enciklika 'Gyvybės evangelija' ir gyvenimo reikavimai“. Sekmadienio popietėje svečias iš Lietuvos Vidas Abraitis kalbėjo tema „Lietuvos jaunimo idealizmas ir realybė“. Prieš vakarienę intensyviai diskutuoti veiklos klausimai. Studentai turėjo savo atskirą posėdį, šiame skyriuje praėjusių šeštadienį aprašyta Hario Subačiaus. Sekmadienį baigtas pasakų ir šokių vakaras. Programai vadovavo Magdelė iš Raseinių (Virginija Našlėnienė). Dalyviai šiltai sutiko aktorės Audrės Budrytės deklamuojamus nuotaikingus Juozo Erlicko „Laiškus“. Virginija Našlėnienė įtraukė dalyvius į dainas ir šokius. Pasirodė ir jaunimo grupė, kuri, kunigo Rimo Gudaičio vedama, audringai atliko „Upė Nilas“. Šios dainos ritmas ko gero ir šandien persekioja ne vieną studijų savaitgalio dalyvį. Dar ilgai rate buvo dainuojama – mintys skrito į kitas vasaras Dainavoje, kur irgi su daug rate stovinčių buvo dainuojama.

Pirmadienis – pati Darbo dienos šventė. Laukia kelionė namo. Vieni skuba į namus prie Atlanto, kiti skris į karštąjį Texas. Studijų dienos uždaroš po ryto Mišių, sugiedant Ateitininkų himną. Po pusryčių vėl išsibarmė ir visus keturius pasaulio kampus. Kelionė išsivežama giedrią studijų dienų nuotaiką. Kiekvienas galvoje: didelė dovana buvo išgirsti paskaitininkus, mus supažindinusius su tuo, apie ką anksčiau mažai žinojome. Ilgai neužmiršime Vaivos Vėbraitės pasakojimo, kaip reikalinga pagalba Lietuvos mokytojams ir kaip stengiamasi dirbti kartais tie-

siog „užminuotame“ lauke. Čia APPLE programa pasiekia ir lenkų mokytojus Rytų Lietuvoje, o tai gali būti daug žadanti pagalba. Klausytojas galėjo pajusti, kaip Lietuvos sugrįžimui į normalių valstybių tarpą yra reikalinga ugdyti atsakomybę, kad ir mažose dalykuose. Kaip būtų Lietuvai naudinga, jei pareigūnai daugiau domėtusi savo darbu, negu kelionėmis po pasaulį. Tačiau kaip tik tokių anekdotų teko girdėti pasikalbėjimuose po paskaitas.

Mintyse dar ilgai vaikščiosime Mildos Palubinskaitės vedami po Romos ekspoziciją, stebėdami kaip buvo švenčiama Italijos suvienijimo penkiasdešimtmetis. Parodos siekia labai aktualūs šiandieninei Lietuvai: norėta dabartį sujungti su istorija, suvienyti miestą su kaimu, parodyti vienybę įvairių Italijos regionų skirtymų. Paroda norėjo parodyti kultūrinę testinumą. Norėta parodyti vienišumą, neištrinant skirtumų. Akcentuota, kad visi italai skirtingi, bet visi duoda inasą į bendrą Italijos kultūrą.

Savo paskaitoje Vidas Abraitis papasakojo epizodą iš Eucharistijos bičiulių veiklos, kuris ilgai liks pokalbio dalyvių atmintyje. Tai buvo viena Vasario Šešioliktoji. Jaunimas rinkosi ir Rudamina, kur tuo metu buvo kunigas Zdebskis, bažnyčioje paminėti šventė. Visus dalyvius saugumas autobusais nuvežė į Lazdijų milicijos stotį ir kamantinėjo. Tardantieji puolė dvylikametę mokinukę, kodėl jos užrašų knygtelėje esąs išrašytas vietos KGB mašinos plokščiu numeris. Mokinukė atsakė – draugė moka atmintinai. – Tai kodėl jums to numerio reikia? Ar žadate mašiną susprogdinti? – Sprogmenų neturime... atsiduso tardomoji dvylikametė. Tardžiusieji kagebistai pradėjo juoktis.

I studijų dienas vertėjo važiuoti vien dėl Vido Abraičio paskaitos, nes jos metu klausytojas galėjo pajusti, ką reiškė augti Lietuvoje tais baisiais dešimtmečiais. Jo kartai idėjinius pagrindus davė šeima. Buvo du pagrindiniai įsitikinimai, palaikę jaunimą: yra Dievas; Lietuva okupuota, bet turi būti laisva. Tas laikotarpis parodė, kad jaunimą moko ne pamokymai, bet mūsų gyvenimas. Tėvai liudijo tiesą. Reikia suprasti, kokiuose griuvėsiuose vaikai augo. Tačiau įvyko ir nuostabių dalykų – štai KGB šeimoje sūnus daktaras išaugo tikintis. Paskaitininkas sakė – mums nebuvo blogai – turėjome progą sueiti į bendruomenę.

Bendraamžių šeimos trūkumą kompensavo. Prisimena Eucharistijos bičiulių veiklą. Žemaičių Kalvarijoje atlidų išvakarėse susirinkdavo dešimtimis tūkstančių. Nepriklausomos Lietuvos vizija savo viltyje nešiojom. Savotiškai tai buvo kvaila. Ant kryžiaus mirti už kaltus irgi atrodo kvaila. Atrodė ne svajonė, bet mūsų iliuzijos. Tačiau per svajones Dievas siūlo mums projektus. Kas vyksta ateitininkų tarpe? Pagrindė – visuomenės evangelizavimas. Žmonės pradeda suprasti, kad kiekvieno asmeninis indėlis ir sprendimas yra labai svarbus.

Atsisveikinant su svečiais iš Lietuvos. Iš k.: I eil. – Petras Plumpa, dr. Adolfas Damušis ir Vidas Abraitis. II eil. – Juozas Baužys, Jadvyga Damušienė, Juozas Polikaitis, Irena Polikaitienė ir Ona Baužienė.

Nuotr. Audriaus Polikaicio

Veiklos reikalams skirtame popiečio pokalbyje Vidas Abraitis papasakojo apie Lietuvos ateitininkų veiklą. Su veiklos statistika pranešimui talkino Vilhelmina Raubaitė. Moksleivių sąjungoje dabar veikia daugiau negu 125 kuopos. Studentų veikla pagyvėjo. Pradžioje studentai veikė tik Vytauto Didžiojo universitete, bet dabar yra vienetai ir Vilniaus universitete, Kauno Technologiniame universitete, Žemės ūkio akademijoje ir kitose aukštojo mokslo institucijose. Didžiausias darbas laukia su jaunaisiais sendraugiais. Ruošiamos labai sėkmingos žiemos ir pavasario akademijos. Kai didelis skaičius sueina į vieną būrį, pasijunta esą ne vieni. Dabar ruošta akademija Eišiškėse duoda akstiną lietuvių mumi. Jaunūčiai stovyklavimo trims pamainomis Berčiūnų stovyklavietėje. Daugiausia stovyklavimo Žemaičių vyskupijoje. Kad dar stipriai išsivystytų jaunųjų užrašų veikla, buvo organizuoti kuopų globėjų kursai. Yra leidžiamas Ateitininkų federacijos aplinkraštis, kurio egzempliorių pokalbio dalyviai galėjo pavartyti. Beveik kiekviena kuopa leidžia savo laikraštėlį.

Sendraugių sąjungos pirminkė Nijolė Balčiūnienė pranešė apie sąjungos veiklą. Ji taip pat gabiai pravedė ir veiklos diskusijų sesiją. Sąjungos skyriai yra Philadelphiaje, Bostone, Putname, Detroite, New Yorke, Baltimorėje, Californijoje, Cleavelande, Čikagoje, Toronte, Hamiltone, Vokietijoje, Adelaidėje. Vincas Kolyčius trumpai apibūdino Toronto veiklą. Ateitininkų Federacijos vadovas Juozas Polikaitis supažindino dalyvius su Ateitininkų federacijos tarybos rūpesčiais. Prieš savaitę vyko Tarybos posėdis. Taryba yra viena: Lietuvos ir užsienio ateitininkams. Iš veiklos rūpesčių: kelinti metai nėra Moksleivių Ateitininkų sąjungos centro valdybos. Vasaros stovykla suruošta didelių pastangų dėka. Diskusijose apie veiklą pastebėta, kad Vytauto Šoliūno daug metų globojama sendraugių šeimų savaitė Dainavoje turi didelį pasiekimą: kas metai yra pilna, net yra laukiančių sąrašas. Buvo keliamas rūpestis, kaip sudaryti progas stovyklauti naujosios ateivių bangos jaunimui. Diskusijos parodė, kad naujų minčių apie veiklą tikrai netrūksta. Ypač įdomios mintys buvo Vytauto Vyganto, pabrėžusio spaudos svarbą ryšių palaikymui ir kelius mintį apie katalikų vienybę. Juozas Polikaitis paminėjo, realią galimybę praplėsti studijų savaitgalį į visą savaitę. Dainavoje tai tikrai žavi mintis, nes teiktų progą nors

kelioms dienoms užsukti su senais pažįstamais pasikalbėti, pabendrauti ir tiems, kuriems neįmanoma atvykti šventės savaitgaliai.

Studijinį savaitgalį uždarė Algis Norvilas tuoj pat po Mišių Darbo dienos rytą. Jam studijų savaitgalio dalyviai išreiškė savo dėkingumą gausiais plojimais. Algis Norvilas atlieka sunkų ir tikrai didelį darbą rūpindamasis savaitgalio programa. Lidija Ringienė gabiai ir rūpestingai vedė savaitgalio registraciją. Suvažiavusius į Dainavą skaniai maitino mūsų talentinga šeiminkė Ona Norvilienė su visa energinga „komanda“. Savaitgalio organizacija buvo sklandi iki detalių: štai paskaitų pertraukomis visuomet buvo karštos kavos ar karštų obuolių sulčių salės gale įsikūrusioje „Baltojo avino“ kavineje.

L. Šakėnas

REMĖJAI DALINASI SAVO LAIMĖJIMAIS

„Kitam suteiktas džiaugsmas, grįžta tau pačiam“ priedodžiu vadovaudamiesi, Ateitininkų namų gegužinėje pravesime laimingųjų bilietėlių traukime dovanas laimėjusieji mūsų rėmėjai nutarė savo laimę pasidalinti su Ateitininkų namais. Vanda Prunskienė savo 200 dol. laimikį dar gegužinės metu paskyrė Ateitininkų namams. Neatsilikio ir Jurgis Matusevičius paskirdamas šimtinę Namų paramai, o gražindamas laimėjimų bilietėlių šakneles buvo pridėjęs ir 25 dol. auką. Ačiū došniems rėmėjams, padedančioms išlaikyti šiuos taip reikalingus Ateitininkų namus. Ateitininkų namų valdyba

DAUMANTO–DIELININKAIČIO KUOPOS SUSIRINKIMAS

Čikagos ateitininkų jaunųjų Partizano Daumanto-Dielininkaičio kuopos susirinkimas sekmdienį, spalio 1 d., vyks Lemonte. Po 9 val. ryto jaunimui šv. Mišių Palaiminto Jurgio Matulaičio misijoje, rinksimės Ateitininkų namuose. Susirinkimo pradžia 10:45 val. r. Visi prašomi dėvėti uniformas. Taip pat prašoma neužmiršti atnešti mokslo priemonių, dovanų siuntiniui „Žiburio“ mokyklai Lietuvoje.

EVERGREEN PARK X-RAY DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave
Chicago Ridge, IL 60415
708-436-8622
4148 W. 63rd St.
312-735-7708

DR. KENNETH J. YERKES DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-8556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirmad. ir ketvrd. 3 v. p. p. – 6 v. p. p.
Kitomis dienomis – susitarus

SUNG L. CHOU, M.D.
Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS PROFESSIONAL PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbama lietuviškai

Kab. 312-735-4477
Rez. 708-246-0067 arba 708-246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
6449 So. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAMPUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel. 708-857-8383

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
15505-127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-1854
7600 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 – 127 St., Lemont, IL 60439
Priėmimo Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 387-2288

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo).....			
Tik šeštadienio laida	\$100.00	\$55.00	
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penktd. 9 v.r. - 3 v. p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šeštad. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Prilma „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito.

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

Dr. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-960-3113
Valandos susitarus

DR. VILJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos, prižiūrėjimas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami, absoliučiai punktuariai
Susitarimui (kalbet angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p. p. 7 v. v. antrd. 12:30-3 v. p. p. trečd. uždaryta ketvd. 13 v. p. p. penkt. ir šešt. 9 v. r. 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR ISSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave. Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2898
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext 6506

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Dr. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šeštad. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 778-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILOBAS, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

KAM TARNAUJAME

Šio sekmadienio skaitiniai kviečia mus pamąstyti, kaip mes panaudojame savo turta. Kalbėdamas savo tautiečiams 8-me šimtmetį prieš Kristų, pranašas Amosas tiems, kurie spaudžia silpnuosius ir engia varguolius, tiesiai į akis pasako tiesą (Amos 8:4-7). Jis smerkia juos, kad, nors jie ir laikosi religinių taisyklių, pvz., susilauko nuo darbų ir prekyavimo per jaunąjį mėnulį ir šventadienius, jie tik laukia, kad tos dienos greičiau pasibaigtų ir vėl galėtų praeiti — o čia jie nesilaiko jokio teisingumo: vartoja netiksliai svarstyklės, sumažina saikus, kuriais matuoja paroduodami grūdus, ir varguoliams už darbą moka mažą atlyginimą, kad jie tampa kaip vergai, nupirkti už porą sandalų.

Jų svarbiausias rūpestis — ne Dievui patikti, o tik be atodairso pinigų telkti. Todėl Amosas jiems primena, kad Dievas visus tuos veiksmus mato ir neužmirš. Įdomu tai, kad Dievas prisiekia „Jokūbo garbę“. Kai žmogus bando įrodyti, kad savo tiesą ar tvirtai ką nors pažada, jis prisiekia aukščiausiu ir šventiausiu, ką žino: Dievu. O čia, pranašas Amos regėjime, Dievas savo pareiškimo tvirtumą paremia tuo, ką ir jis pats pripažįsta šventiausiu — Jokūbo, t.y., savo išsirinktosios tautos — Izraelio — garbe. Tautos garbė yra toks dalykas, už kurį žmonės savo gyvybę atiduoda, nes per ją žmogus jaučiasi „Jokūbo garbėje“. Iš čia pats Dievas prisiekia šios tautos garbe, kad jis niekada neužmirš nei vieno nusikaltimo prieš varguolius, net ir kai ji vykdo tos pačios Jokūbo tautos narius, nes jie tokiais veiksmais teršia tautos garbę.

Paviršutiniškai skaitant šio sekmadienio Evangeliją (Luko 16:1-13), gali atrodyti, kad Jėzus kalbą priešingai nuo pranašo Amos — palaiko neteisingumą piniginiuose reikaluose. Jo pasakojamame palyginime apie neteisingą prievaidą, šis, sužinojęs, kad dėl savo sukčiavimo bus atleistas iš tarnybos, pasikviečia kiekvieną savo šeimininko skolintinką ir kiekvienam sumažina skolą. Šeimininkas, apie tai sužinojęs, ne tik ju už tai nepasmerkia, o pagiria. Toks Jėzus pasakojimas nustebina ne vien mus, nustebino ir jo laikų klausytojus. Bet tai yra būdingas Jėzus palyginimų bruožas: paimdamas iš kasdieninio gyvenimo labai gerai pažįstamą pavyzdį, jis prideda neįprastą atomazgą, kuri versta pamąstyti apie svarbų dalyką. Šiuo atveju, apie

asmeniško turto vaidmenį mūsų gyvenime. Ar turtais mums tarnauja, ar mes jam? Kaip jį naudojame? Kas yra svarbiausias rūpestis mūsų gyvenime, apie ką jis sukasi: ar kaip Dievui patikti, ar kaip sau patogesnį gyvenimą susikurti?

Pasakęs, jog šeimininkas pagyrė suktaį prievaidą, kad gudriai pasielgęs, Jėzus pasako: „Šio pasaulio vaikai apskresni tarp panašų ir save, negu šviesos vaikai“. Kaip buvo Jėzus laikais, taip ir šiandien šiuo atveju, ar kaip sau patogesnį gyvenimą susikurti? Pasakęs, jog šeimininkas pagyrė suktaį prievaidą, kad gudriai pasielgęs, Jėzus pasako: „Šio pasaulio vaikai apskresni tarp panašų ir save, negu šviesos vaikai“. Kaip buvo Jėzus laikais, taip ir šiandien šiuo atveju, ar kaip sau patogesnį gyvenimą susikurti?

Paskui Jėzus nurodo, kaip reikia pinigą naudoti. Svarbu pastebėti, kad Jėzus pinigų ir turto, kaip tokio, nesmerkia, nors pripažįsta, kad jis „nešvarus“ (gali vesti ir į visokiems nusikaltimams), bet moko, kaip teisingai jį naudoti. Jėzus sako: „Darykitės bičiulių iš nešvaraus pinigų, kad, galui atėjus, jie priimtų jus į amžinąsias padangtes“. Ir šį posakį reikia atidžiai skaityti. Naudojantis pinigais, reikia susibičiuliuoti su tais, kurie galės mus „priimti į amžinąsias padangtes“. Kas jie būtų? Ar ne tie varguoliai, kurių nuskaudų Dievas Jokūbo garbe prisiekė niekuomet neužmiršti? Ar ne tie „mažutėliai“ ir visumenės atstumtieji, kuriuos Jėzus gydė, su kuriais susidraugavo ir pas kuriuos pietavo?

Ir Jėzus primena, kad savo darbas neišvengiamai pasirinkimo, kam tarnaujame — ar Dievui ar pinigui. Neįmanoma sekmadieniais tarnauti vienam, o šiokiadieniais kitam. Pagaliau ir šv. Paulius, rašydamas Timotejui, kviečia melsis ne tik už saviškius, bet ir už „visus valdovus, kad galėtume tyliai ramiai gyventi“, nes tai „gera ir priimtina akyse mūsų Dievo ir Gelbėtojo, kuris trokšta, kad visi žmonės būtų išganyti ir pasiektų tiesos pažinimą“. Dievas nori žmogui duoti ne tik dvasinės ramybės, bet ir žemiškos. Tad Krikštu esame įpareigoti malda ir darbais siekti, kad ši Dievo valia įvyktų.

Aldona Zailskaitė

ČEČĖNIJOS KARO REIKŠMĖ ATEITIES KARYBAI

ALGIRDAS KANAUKA

Karas Čečėnijoje yra unikalus. Maža valstybė uždejo apynasrį didelei valstybei, pasinaudama tos didžiosios valstybės pagrindiniu metodu — teroru. Teroras buvo aršiausias tos didžiosios valstybės ginklas per jos visą istoriją. Tai yra puikiai aprašyta I. Buničo knygoje „Bespredel“ bei pripažinta Lenino, kaip valstybės ir partijos instrumentas, kuris rafinuotai praktikuojamas komunizmo palikuonių ir šiandien. Viena iš daugelio reikšmių Lietuvai — tai akibrokštas ir tiems mūsų gretose, kurie aimanavo ir nuodijo mūsų karių dvasią, sakydami, kad lietuvių tauta yra per maža kovai su potencialiais priešais. Čečėnijoje glūdi atsakymas. Prieš einant prie išvadu, ką tai gali reikšti karvedybai, reikėtų pažvelgti į šį įvykį iš kelių aspektų, būtent, psichologiniu, politiniu ir moraliniu.

Ziūrint psichologiniu atžvilgiu, įvykiai Čečėnijoje yra analogiški Biblijoje aprašyti kovai tarp Dovydo ir Galioto, kur parodoma, kad didelė fizinė persvara dar neužtikrina pergalės. Čečėnų ryžtas nepasiduoti ir apsisprendimas, kad geriau mirti, negu vergauti, virsta jėga, atpalaiduojančia psichologinius rezervus, per kuriuos randami būdai įsiveržti į priešų vidinę erdvę ir, vikriai kertant lengvai pažeidžiamas vietas, paralyžuoti jo palinkimą toliau kovoti. Čečėnų tautinė sąmonė netiko jokiai nesmurtinei, intelektualinei ar dainų resistencijai. Vaikai nuo pat lopšelio auklėjami būti individualiais kovotojais ir tas karingumas įgalino juos atlikti žygi į Bodionovską. Tauta buvo priešmirtinėje stadijoje, be užuojautos, be sąjungininkų, todėl miesto užpuolimas buvo jų priešmirtinė spazma, kuri privertė pasaulio galiūną

Gedulo ir Vilties diena prie buvusių KGB rūmų, š.m. birželio 14 d. Kalba Lietuvos kariuomenės kapelionas monsinjoras Alfonsas Svarinskas. Nuotr. Prano Abelio

kaip galima nepripažinti tautos teisės spręsti savo likimą, ir laikyti kažkokį federalizmo principą aukščiau už tautos apsisprendimą laisvei. Vakarai išpareigoja į tiek daug viens kitam prieštaraujančių principų, kad nebegalima jau pagal juos logiškai elgtis. Ar kartais ta vakariečių principų painiava neprives prie sprendimų paralyžuojančios krizės, kuri gali būti dar didesnė nei Sovietų Sąjungos griuvimas?

Mane labiausiai domina šio čečėnų žygio precedentinė reikšmė karvedybai. Ar tai ne pirmieji reiškiniai mažos valstybės naujo operatyvio ginklo prieš galtingas valstybes „vis major“ kariūrijas vietas? Ar tokia „ekskursija“, kurią padarė Basajevs, pajutęs tautai mirties pavojų ir prievartautojo brutalumą, nėra tik pranašiškas pavyzdys „vis minor“ kovos prieš „vis major“? Visi karvedybos ekspertai, nuo Sun Tsu iki B.H. Liddell Hart, teigia, kad reikia surasti prieš silpnas vietas ir ten sukonzentruoti savo antpuolį. Basajevs meisteriškai pasikovė — jo veiksmai atitiko Sun Tsu klasingumui, Clausewitz staigmenos, objektyvumo ir susikonzentravimo silpnąją vietą principams.

Didelės valstybės nebijo eiti į mažą kraštą, kai žino, kad jų pajėgos, kaimai, miestai ir jų šeimos liks saugios. Tada patogu, „teisėt“ karinių operacijų vardu, net nepaskelbus karo, naikinti mažesnius kraštus, žinant, kad jie negali tuo pačiu atsilyginti. Bet karas yra didesnio masto, terorizmas nors tokiu vardu nevedinamas. Tačiau, kai ta „silpna“ tauta atdranda būdą parodyti „stipriai“, ką reiškia karas, atnešdama tą karą į užpuoliko gyvenvietes, tada didžiulius apima karo siaubas.

Čečėnai, man regis, atrado Achilo kulnį Budionovske. Nebūčiau nustebintas, jei ateityje daugiau tokių įvykių matysime kituose karuose, kituose kraštuose. Mažos apimties karas taip, kaip buvo įvykdytas S. Basajevu, gali pasidaryti operatyvinis įrankis prieš ginklų technologijos ir karinės galybės piktnaudžiautojus. Gal tas privers šio pasaulio galiūnus susimąstyti, prieš primetant savo valią tiems mažiesiems laisvės iškotojams.

Manau, ateityje gali atsitikti, kad didieji pasaulio kraštai bus priversti mažiau piktnaudžiauti silpnos tautos. Technologija atveria naujų būdų vesti karo veiksmus, kur ginkluotų pajėgų dydis pradeda nustoti reikšmės. Gal reiktu artėti prie lygiateisių balsų visoms tautos, kai reikala sukasi apie vieno ar kito pasaulio galiūno „Rex Mundi“ valios bei vadinamųjų interesų vykdymą. Pasaulio didžiosios

Tarp karo ir taikos

Nuo š.m. liepos 30 d., kai Čečėnija ir Rusija pasiekė kažką panašaus į susitarimą baigti ginkluotą konfrontaciją, praėjo beveik du mėnesiai. Situacija nedaug tepasikeitė, nes nei viena pusė nesilaiko, ir nesiruošia laikytis, susitarimo sąlygų, todėl šiuo metu Čečėnija gyvena „pilkame lauke“ tarp karo ir taikos.

Rusija, nors pagal sutarties sąlygas, turėjusi tai padaryti, neatitraukė savo kariuomenės, kurią pernai gruodžio mėnesio pradžioje pasiuntė „sutvarkyti“ neklauzadas čečėnus, siekiančius nepriklausomybę. Tiesa, rusų kariuomenė šiuo metu užsidariusi daugiausia barakuose, bet vis tiek tebėra Čečėnijoje, pasiruošusi kiekvieną metu pasitinkti ginkluotą agresiją prieš vietinius gyventojus.

Čečėnai, nors sutartimi pasižadėjo, bet neatidavė ginklų, ypač sunkiųjų, rusams, kurie tikėjosi iš civilių ir buvusių karių surinkti bent 45,000 įvairios ginkluotės, o iki šiol gavo vos apie pusantro tūkstančio. Rusija išsitikinus, kad čečėnai ruošiasi naujam karui, nes pastaruoju metu, užot suvežę sunkiųjų pabūklus ir surinkimo punktus, pradėjo juos išdestyti kautynių pozicijose.

Taip ir stovi šios dvi priešingos pajėgos viena prieš kitą, laukdamos, kuri žengs pirmą žingsnį į pastovesnę taiką ar dar krūvinesnį karą. Kaip rusų kariuomenės Čečėnijoje vadas gen. Anatoly Romanov išsireiškė: „Galima tiesiog užuosti ore parako kvapą; pakaktų tik vieno degtuko, kad visa situacija vėl sprogtų“.

Maskva tebetvirtina, kad Čečėnija yra Rusijos Federacijos dalis, o čečėnai sako nenusiileis, kol jų šaliai nebus suteikta visiškai nepriklausomybė. Kone du šimtmečius kovojo su rusais dėl savo suvereniteto ir laisvės — pirmiau su carų, dabar su „demokratiškos“ Rusijos imperialistais, narsieji čečėnai tikisi anksčiau ar vėliau laimėti. Tiesa, po didelių pastangų ir kovų, pareikalavusių tūkstančių gyvybių, ypač civilių gyventojų Čečėnijos sostinėje Grozny, Rusija gali pasigirti, kad mažąją šalį turi savo saujogę, kontroliuoja beveik kiekvieną miestą, kiekvieną svarbų susisiekimo punktą, o Kremliai

lojalus Salambek Khadjijevs vadinamas Čečėnijos vyriausybės galva. Tačiau tautos dvasia išliko nepaversta. Prez. Duda beveik du mėnesiai. Situacija nedaug tepasikeitė, nes nei viena pusė nesilaiko, ir nesiruošia laikytis, susitarimo sąlygų, todėl šiuo metu Čečėnija gyvena „pilkame lauke“ tarp karo ir taikos. Vien nuo rugsėjo 1 d. Groznyje buvo per 400 ginkluotų susirėmimų su rusų kariais. Niekas nesirūpina griuvusių išvalymu ir miestų, ypač sostinės, atstatymu, nes tam nėra pinigų. Boris Jelcino pasiuntinys Čečėnijoje Oleg Lobov išsireiškė, kad, tokiu tempu dirbant, Grozny miestas galbūt bus atstatytas tik per 20 metų. Ir pats Lobovas rugsėjo 20 d. vos išvengė mirties, kai ginkluotą agresiją prieš vietinius gyventojus.

Čečėnai vis tikisi rusų kariuomenės atitraukimo, kaip liepos 30 d. sutartyje pažymėta. Tačiau Rusija niekuomet neskubėsi atsitiinti savo ginkluotų pajėgų iš okupuotų kraštų. Maskvos kariuomenė yra kaip liga — ateina greitai, bet ilgai trunka, iki išena. Kol paliaubų sutarties sąlygų nepildo nei viena, nei antroji pusė, apie pastovesnę taiką negali būti nė kalbos. Lapkričio 5 d. Čečėnijoje buvo numatyti rinkimai, o po to — pasitarimai su Maskva, bet dabar tie planai pakibę ore. Čečėnai nebežino, ką atneš rytoj, negali pradėti normalaus gyvenimo, neturi galimybių pakilti iš griuvusių ir skurdų, kuri atneš pragaištingas karas su Rusija.

Jie yra tikri tik visuotinė neapykanta rusams ir laisvės troškimu, kurio jokia jėga negali sunaikinti. Vienas čečėnas verslininkas, šiomis dienomis patikrinimo punkte sulaukias rusų karių ir žiauriai kankintas jų stovykloje, galbūt išsėks daugelio savo tautiečių mintis: „Aš niekad nebuvau kovotojas, bet dabar nebuvo, net savo gyvytę, nepagalavęs, kad rusai būtų išvyti iš mano gimtinės. Jie netiki nei į Kristų, nei į Alachą. Nieko jiems nėra šventas...“ Tai žodžiai, kuriuos, be abejo, lūpomis ir mintimis dažnai kartoję ir lietuviai partizanai.

jėgos savo interesus stato virš mažesnių tautų interesų. Tos mažesnės tautos turi paklusti didžiųjų valiai, kuri tariamai yra gera valia, ir dėlto turėtų būti priimtina. O kas bus, jei ta gera valia pasikeis? Amerikoje, kai verslo bendrovės pasidaro

per didelės ir, norėdamos ar nenorėdamos, elgiasi savanaudiškai, jos yra suskaldomos. Gal reikia ir didžiąsias valstybes suskaldyti, kai jos pasidaro per daug savanaudiškos. Bet kas tą gali padaryti? Gal pasauliui reikia daugiau Basajevų?

PRISIMINIMAI

AGOTA VIŠČIŪTĖ-SUOPIENĖ

4

Prie valstybės teatro „Valgyje“ — pietūs. Valgyti leidžia apskritimis todėl, kol ateina eilė mums, aš, susiradus nušalesnę vietą, stebiu valstybės teatrą ir prieš jį esančius dr. Vinco Kudirkos ir Miko Petrausko biustus. Mintyse himno žodžiai. „Tegul saulė Lietuvos tamsumą prašalina“. Kas gi istengs dabar prašalint tuos tamsumus? Kur tie didvyriai? Kodėl niekas neišdrįsta pakelti parblokštos, sumindžios Lietuvos? Prisiminiau čia ir Latviją bei Estiją, kurios, taip pat bendro likimo prisilgętos. Pasižymėjau savo užrašų knygutėje keletą pastabų ir eįome pietauti, nes jau mūsų eilė. Orkestras groja įvairias, sovietines melodijas. Stalai, staliukai apstatyti alaus ir limonado buteliais. Po stalais priversta mūsų pirmtakų išgertų butelių ir valgių liekanų. Čia matyti visokių tipų. Jaunos ir senesnės moterys, karštai tarp savęs kalbėdamos, džiaugėsi dabartimi ir guodėsi, kad jei ne taip, tai nebūtų tekę čia su „ponais baliavot“. Kita jų perspėja: „Nesakyk ponai, gali pakliūt. Sakyk, vyrai“.

Ar tai vyrai? Gal vienas kitas, o daugiau driskių banda. Argi jie taip jau nebeturi drabužių? Apšvilkę nudėvėtai, sulopytai ir net skylėtai švarkais bei kelnėmis.

Juk Lietuvoje kiekvienas paprasčiausias darbininkas, jei tik jis negirtuokliavo, galėjo visai padoriai apsiręgti ir pavalgyti. Čia susirinkusieji yra arba girtuokliai ir valkatos, arba tyčia nori Lietuvą pažeminti ir apšmeižti prieš savo „išgelbėtojus“. Štai vienas jų nusitvėręs į abi rankas butelį, šaukia savo draugijai: „Tai išgersim bent kartą už dyką“. Ir, užsivertęs sukliukino kelis butelius į savo „barštinę“. Paskui, prisikimšęs pypkę geltono tabako, paptelėjo kelis kamuolius mėlynų dūmų. Padavė jai padarius pastabą, kad rūkyti neleidžiama, iškratė pypkę į nykščio nagą, atsikrenkštes nusispjovė, batu patrynė ir vėl kreipėsi į savo kaimyną: „Žinai, drauge, tai čia mūsų kraujas, mūsų prakaitas, mūsų ašaros. Gerkim ir valgykim“. Ką jis tuo norėjo pasakyti, bet tai skambėjo divprasmiai ir kažkas paslėpta. Iš sodiečio veido nelabai išskaitysiu jo mintis. Tai sakydamos, buvo teisus, nes tai mūsų darbu uždirbta kelionė, pietūs, vakarienė, nakvynė. Išskaitys iš visu, kaip jie sakė, biudžeto subalansavimui.

Nustojau stebėjusi minią ir, susiradusi sau vietą, sėdau pietauti. Čia aš, kaip ir paprastai, prieš valgi persižegnojau. Mano kaimynė taip buvo nustebinta mano veiksmo, kad net pertraukus valgygą peštelejo kita šalia sėdėjusią žmogystą ir jai ką tai pašnibždejo. Mačiau kaip kitų aplink sėdintųjų akys įsmigo į mane. Aš gi ramiai, nekreipdama į juos dėmesio, pietavau. Paigaretis vėl tas pat. Pašaipomis ir šnibždesniais palydėjo mane išeinančia.

Pakeliui į suvažiavimo aikštę keletas mūsų norėjome

apžiūrėti Karo muziejų. Mūsų noras neišsipildė, nes muziejaus sargas neleido, primindamas, kad laikas į aikštę. Nieko nebėliko, kaip tik eiti ten, kur visi eina.

Aikštėje žmonių jūra, o jos viduryje vadinama tribūna nuo kurios iki žemės nuleistos raudonos paklodės, o priekyje kelių baržočių paveikslai kabo. Kalba Žemės ūkio ministras Mickus. Jo apgaulingus žodžius garsiai kalbiai perduoda klausytojams. Į aikštę vis žygiuoja nauji būriai, matomai fabriku darbininkai su vėliavomis ir vis traukia daugiausia dainą apie „katiušą“.

Stengiuos patekti prie tribūnos bet, matyt tvarkdarys, mane sulauko, klausdamas kur einu? Pasakau, jog esu atstovė ir turiu kalbėti. Pavada kitam mane palydėti, kad niekas nesutrukdytu, mat prie tribūnos buvo kelios eilės žmonių su raudonais raiščiais ant rankovių. Jie tada pagal tas raides esančias ant tu raiščių, DVM, žmonių buvo praminti: „Durnius vidury miesto“. Taigi taisy „durniais“ tribūna ir buvo apstatyta. Prisistūmus iki tribūnos, pasitinka draugas Šmauskas, buvęs politikalinys, o dabar einąs kažkokias pareigas, klausia mane, kieno vardu kalbėsiu. Pasakiau Spirakui apylinkės vardu. Tuomet buvau įleista į tribūną. Tik užkopus laiptais, matau, atsiveikina su ministrais tautos išgama Justas Paleckis. Orkestras plėšia internacionalą ir Paleckis, apeleids tribūną, išėda į gražų limuziną, išvažiuoja iš aikštės. Tuomet prasidėjo atstovų kalbos. Žemaitijos ūkininkų vardu kalbėjo sustyres, apšepęs senis Strazdas. Pastarasis visą laiką kalbėdamas mikčiojo ir drebojo lyg drugio

krečiamas. Po jo kalbėjo kitas žemaitis ūsorius — Sidaris. Jų abiejų kalbos buvo panašios. Ypač Sidaris baisiai plūdo buvusia santvarka, bjauriausiai koliodamas lietuvius ir aukštindamas sovietus, reikalavo Stalino konstitucijos įvedimo ir Lietuvos prijungimo prie Sovietų Sąjungos. Jiems kalbant, apžvelgiau aikštę, kur liūliavo įvairių žmonių minia ir prisiminiau Kristų kaip Jis, žiūrėdamas nuo kalno į Jeruzalę, verkė, matydamas jos ateitį. Taip, aš pagalvoju. O, žmonės, žmonės, kur einate? Kur puolate lyg uodai į ugnį?

Mečiau žvilgsnį į tribūnos personalą bei apstatymą. Pakraščiais ilgi suolai, kuriuos apšėdė žurnalistai, ministrai ir atstovai. Kampe susisėpė visi tie, kuriems nebėliko vietos. Priešais mikrofonas, o šalia jo — pranešėjas visiems radijo klausytojams, taigi ir man, pažįstamas dėl savo malonaus balso, P. Stonys. Kitoje mikrofono pusėje — kibiras su vandeniu, puodelis, keletas butelių limonado.

Prie mikrofono eina kalbėtojas, lieknas lietuvis karys. Tikejau išgirsti drąsų lietuvišką žodį, pagrįstą teisingu reikalavimu. Tačiau kaip nusivyliau ir su kokia neapykanta į jį žiūrėjau, kai jis visos Lietuvos kariuomenės vardu pareikalavo, kad mūsų kariuomenė būtų prijungta prie Raudonosios armijos. O bjaurus tuomet jis buvo man.

Pagaliau mano eilę prabilti. Šmauskas įspėja, kad kalbėčiau drąsiai, nesivaržydama, o svarbiausia, trumpai, nes pirma manęs kalbėjusieji užėmė per daug laiko.

(Bus daugiau)

Asta (Kazlauskaitė) ir Vyta Čuplinskai. Nuotr. Lino Daukšos

TRIS DIENAS, TRIS NAKTIS...

Gegužės vidury visuose pasaulio kampuose pradėjo žmonės krutėti, krutėjo bendram tikslui, įvairiais būdais. Australijoje buvo verdamas krupnikas; per Lietuvos mūitinę keliavo raguolis; iš Klaipėdos uostamiesčio gimines ruošėsi kelionei per Atlantą; broliai, seserys pradėjo skristi iš Budapešto, Bonn'os, Kretingos; draugo aludario gamintas alus škotiskose bakose buvo vežamas per Kanados sieną.

Šio bruzdesio priežastys randamos Dainavos stovyklavietėje prieš trejus metus, kai Asta Kazlauskaitė ir Vyta Čuplinskai įsimylėjo. O dabar 1995 m. gegužės 27 d. savaitgalį, toje pačioje vietoje jau ir vestuvės.

Penktadienį pradėjo rinktis svečiai. Vakare buvo verdami spaghetti pavalgydinti iš anksto atvykusius svečius, mielai prisidėjusius prie įvairios ruošos. Salė ir stovyklavietė puošiamos gėlių puokštėmis, pinami vainikai, meldžiamasi, kad tik šeštadienį nelytų. Šeštadienį iš ryto svečiai „stovyklaiškai“ nusiteikę pasitiko naujai atvykusius svečius. O kai stek įklina valanda priartėjo, pasirodė jau nebe trumpas kelnelis ir sportiniai batai, o gražios kepurės, vasariškos suknelės „bitutės“ ir kaklaraiščiai.

Kvieslio, Audriaus Polikaičio kviečiami, svečiai susirinko būrin. Pameręs kartu su jaunąja grakščiai sušoko atsisveikinimo šoki, ir Asta simboliškai atsisveikino ir su savo mama. Atsisveikinus greitai prisistatė pabroliai. Jau laikas

keliauti jauniems prie altoriaus. Akordeono muzikos lydimi, svečiai kartu kopė į Dainavos kryžių kalną. Kalno viršūnėje buvo paruošta graži lauko koplyčia: fone – auštuoni gegėmis papuošti stulpai, už jų – kryžiai, Spyglio ežeras ir Rambyno kalnas.

Jauniai pulko nariai, Danutė Sula ir Raimundas Kazlauskas, nešdami gėles ir žiedus, vedė procesiją prie altoriaus. Palydėjo jaunuosius pameręs: Vida, Daina, Audra ir Giedrė Kazlauskaitės, Indrė Čuplinskaitė, Maya Goštautaitė ir Alina Coleman bei pabroliai: Linas Daukša, Rimas ir Darius Čuplinskai, Ričardas Kalendra, Maurice Ieising ir Dominic Kazlauskas. Už jų – jaunieji su tėveliais: Asta su savo tėvais, Terese ir Algiu Kazlauskais ir Vyta su savo – Judita ir Eugenijum Čuplinskais. Prie altoriaus visus sutiko kun. Antanas Saulaitis, ir, tuo metu dar diakonas, Julius Sasnauskas.

Sutuoktinių Mišios, kelių lietaus lašelių pašventintos, buvo nuširdžiai atnašautos, pritariant Kazio Motekaičio smuikui, Evelinos Taunytės fleitai, Rimos Polikaitytės pravestoms giesmėms, Hario Subačiaus ir Audrės Budrytės skaitomais skaitiniais. Ir atėjo momentas, kai Asta ir Vyta prieš visus ir Dievą pažadėjo savo meilę vienas kitam. Po komunikos jaunųjų tėveliai įteikė ypatingas dovanas: Kazlauskai pristatė palaiminimą iš popiežiaus, o Čuplinskai – rū-

pintojėlį. Mišių pabaigoje visi kartu su kunigu iškėlė rankas ir palaimino jaunuosius.

Kvieslys pakvietė kartu su nauja šeima į vestuvinę puotą. Tėvai sutiko jaunuosius su duona, druska ir vynu. Įėjus į salę, jaunieji rado stalą, užimtą susimaišiusių sendraugių, kurie galvojo, kad jų balius vyksta. Su išpirka buvo lengva juos išprašyti. O tada jau buvo galima vaišintis. Puotą paruošė Šoliūnienė. Jauniems nebuvo lengva valgyti, net tik iš susijaudinimo, svečiai dainuodami vis norėjo, kad jie pasibučiuotų. Pasigardžius pulką linksmiai pristatė dainuojantys pravedėjai – Darius Polikaitis ir Rita Račkauskaitė, sukūrė dainele apie kiekvieną pulko narį. Jų kūrybingą pristatymą svečiai įvertino plojimu ir net asistojimu. Svočia Rūta Bražiūnienė iškepė specialų pyragą, kurį prapjovus, buvo galima išpranašauti jaunųjų gyvenimą. Atrodo, kad jie bus turtingi. O Astos dėdė iš Australijos pulką pavaišino savo gamintu krupniku. Jaunuosius pasveikino jų tėveliai, Astos močiutė, kiti giminės ir draugai. Kitoms jaunoms porėlėms galbūt svarbu žinoti, kad krizės momentais yra siūloma kartu pažiūrėti „Beauty and the Beast“.

Jau vakaras, bet šventė tikiai įpusė. Spyglio ežero kitoje pusėje, svetainėje, toliau tęsėsi vakaras su šokiais, dainomis, pasilinksminimais, į kuriuos pirmasis pabrolis Linas, kartu su Kazio smuiku, atplukdė jaunuosius Čuplinskų valtyje. Jaunųjų rankas draugai supynė juostomis rezginėlės šokyje. Tada buvo sušoktas pirmasis šokis, tai Vyto sukurta ir Dariaus Polikaičio įrašyta daina. Svečiai įsijungė į šokius, atsigaivindami laiks nuo laiko Viktoro Lukošiaus pagamintu alumi. Vestuvės – tai linksma šventė, bet kai kuriems būna problemų.

Audriui Polikaičiui, piršliui, nesisekė. Buvo tu, kurie norėjo jį karti. Vestuvės ne vestuvės be vainiko ir kepurės metimo, juk reikia numatyti, kieno sekančias reikės švesti. Apgailestauju, kad negaliu tiksliai pranešti, kas pagavo šiuos daiktus. O po viso to, jaunuosius apsupo vedusių draugų ratas, Astai užrišo prijuoste, o Vyti uždėjo kepurę ant galvos. Ko daugiau reikia vedusių gyvenimui.

Kaip dera kaimiškosose vestuvėse, svečiai neišsiviskirstė, bet pernakvojė stovyklavietėje, tęsė pokylį dar ir kitą dieną. Tikrai pasijuto, kad šis savaitgalis – šeimos šventė, kai kita rytą per Mišias buvo pakrikštyta Astos pusseserė Kristina Gražina.

Tris dienas, tris naktis... Tokios ir buvo Vyto ir Astos sutuoktuvės. Jų meilė subūrė gimines ir draugus iš visų pasaulio kraštų. Džiaugiamės kartu su Vyti ir Asta, linkėdami linksmo, nuotaikingo ir meilės kupino, Dievo palaiminto šeimyninio gyvenimo.

Dana Grajauskaitė

PRISIMENAMA LAIMINGIAUSIA GYVENIME DIENA

Vestuvių nuotraukos, filmai, vaizdajuostės – nepakartojamos ir kiekvienos šeimos labai branginamos vertybės. Ypač vertinamas aprašymas skaitomas spaudos puslapiuose, nes tai naujos šeimos debiutas, jos pristatymas visuomenei, kurioje gyvenama ir veikiama. Tai atlikti pasižadėjus draugams, nekantriai vartomi laikraščiai, tikimasi, laukiama, laukiama... o dienoms slenkant ir nesulaukiant, šeimos artimiesiems ne kartą tenka išgirsti nedraugų, bet viltingą jaunamartės prašymą: „Močiute, seneli, padėkit... Mano draugė netesėjo pažado ir neparašė“...

Negali savo pirmajai anūkelei pasakyti „ne“. Ji, ilgai nelaukdama, atvežė savo vestuvių vaizdajuostę. Žiūrime ir prisimenam tą, galėjusią būti labai šaltą ir ledinę, bet buvusią visai malonia 1994 m. lapkričio 19 rudens dieną, kai Taidya Rudaitytė susituokė su Ričardu Chiapetta. Tai Dainos ir Jono Rudaičių, Rūtos Daukienės ir Richard Chiapetta vaikai.

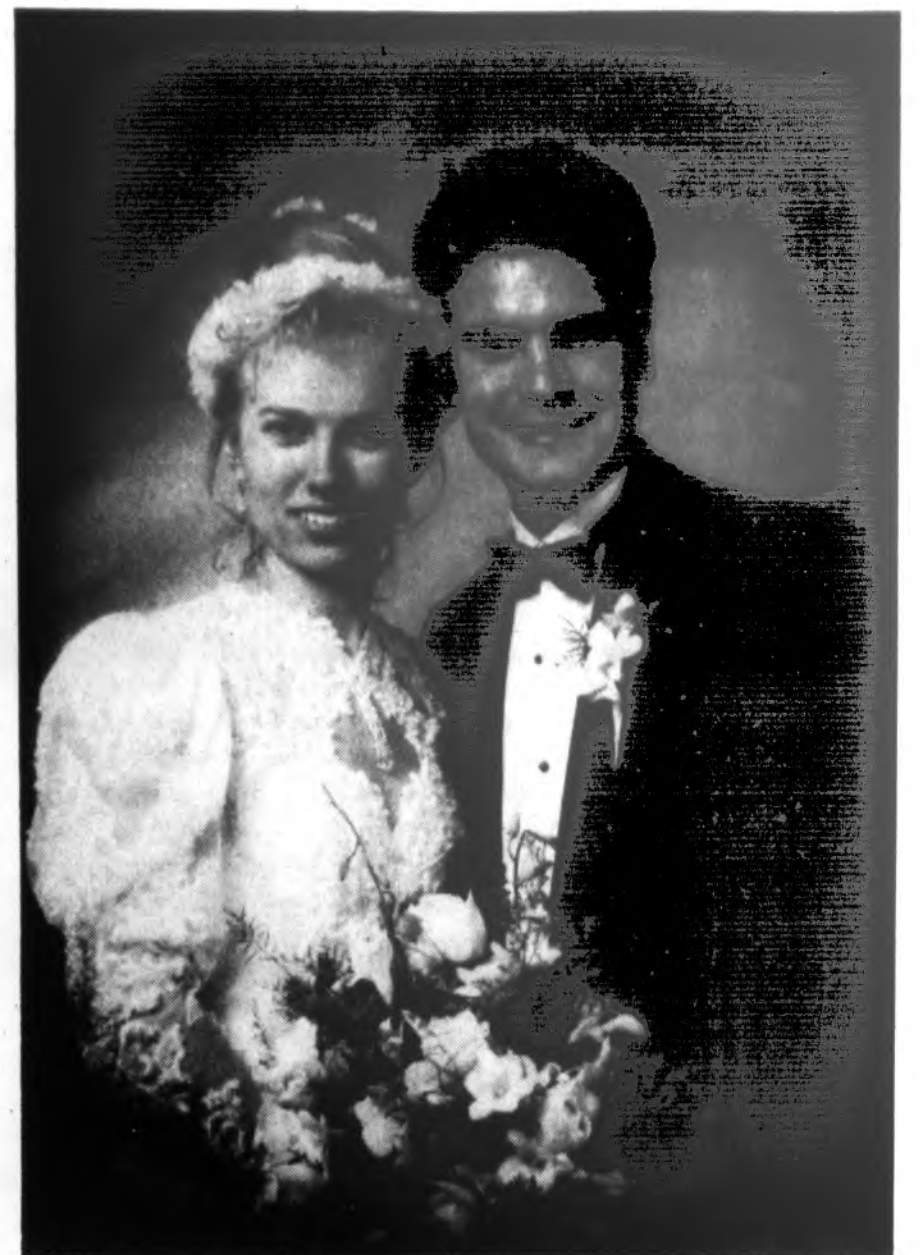
Šie du jauni žmonės turi tiek daug bendro: abu vienmečiai, abu gyvenę kaimynystėje, lanke tą pačią Marquette Parko parapijinę pradžios mokyklą, Delnolaičio lituanistinę ir Pedagoginį lituanistikos institutą. Tik gimnazija ir universitetas juos išskyrė: Ričardas baigė Quigley South High School ir University of Illinois Champaign/Urbanda, o Taidya – Maria High School ir Concordia University. Studijos labai neat-skyrė, nes, dalyvaudami lietuviškose organizacijose ir tautinių šokių šokėjų vienuose, dažnai matydavosi. Jau nuo ankstyvos vaikystės, Taidya skautavo jūrų skaučių „Nerijos“ tunte iki pasiekimo jūrų

paskautininkės laipsnio, o pareigose – iki tunto komendantės. Priklauso Akademiniam Skautų sąjūdžiui, kuriame irgi turėjo įvairias pareigas. Ričardas taip pat skautukas nuo vaikystės, stovyklavęs daugelyje stovyklų su „Lituanicos“ tuntu. Jis užsitarnavo paskautininko laipsnį ir yra „Lituanicos“ tunto komendantas, priklauso Korpl' Vytis, kur reikiškesi įvairiose pareigose.

Nešokę tautinių šokių, atrodo, vaikai negali užaugti tikrais lietuviukais. Taidya ir Ričardas daugelį metų lankė savaitines repetitijas ir su „Grandies“, „Spindulio“, „Vėjo“ ir „Vilties“ šokėjų grupėmis šoko įvairiuose pasirodymuose, apvainikuodami istorine pirmąja Pasaulio Lietuvių šokių švente Lietuvoje 1994 metų vasarą.

Dabar Taidya mokytojauja Chicago Carter pradžios mokykloje, o šeštadieniais Maironio lituanistinėje mokykloje, Lemonte (jau 9-tus metus). Ričardas, kaip finansų specialistas, dirba Andersen Consulting Co., Čikagoje.

O vestuvės buvo spindinčios! Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia Marquette Parke apšviesta visomis šviesomis ir papuošta gražiausiomis gegėmis, džiugino susirinkusių akis. Grojant DuPage College styginiam ansambliui, prasidėjo eiseną. Įžengiančias penkias pameręs, pasitiko penki pabroliai. Pirmoji pamerė – jaunosios sesutė Milda Rudaitytė su Jonu Variakoju asistavo jauniems. Žiedus nešė trys papuošti vaikiukai. Tada, savo tėvelio lydimi, balta mezginių suknele pasirodė pati Taidya. Ją pasitiko spinduliuojantis Ričardas. Mišias aukojo du kunigai: parapijos klebonas kun. Jonas

Taidya (Rudaitytė) ir Ričardas Chiapettos.

Kuzinskas ir skautų kapelionas tėvas Juozas Vaišnys, S.J. Per pamokslą pirmasis pabrėžė svarbą šių trijų žodžių vedybiniam gyvenime: RCA = Respect, Communication, Adoration. Antrasis patarė, jei reiktų kada ginčytis, nevartoti šių dviejų žodžių: „visuomet“ ir „niekuomet“. Sumainius žiedus, po visų vedybinių apeigų, kun. klebonas apsupo jaunavedžius į publiką ir pristatė kaip vyrą ir žmoną. Pasigirdo džiaugsmingi plojimai; tuo bažnytinės apeigos baigėsi.

Visi suvažiavo į „Old Barn“ restoraną linksmajai vestuvinei puotai, kurią pravedė Kristina Bielskutė Kikot ir Vytenis Kirvelaitis. Pabrolių vardu jaunuosius sveikino Jonas Variakojis, užbaigdamas šūkiu: „Ad Meliorem!“, „Gero vėjo!“, „I sveikata!“. Jūrų skautininkė Vija Paulienė ir dvi sesės „Nerijos“ tunto vardu palinkėjo jauniems laimės, tolimiesnio skautavimo, įteikdamos jaunavedžiams inkarą – jūrinio skautavimo ir gyvenimo pastovumo simbolį. Visų giminių vardu linkėjimus išreiškė Taidyos

senelis Pranas Naris. Susiorganizavusi grupė jaunimo, tautiniais draubūžiais pasipuošę, kartu su jaunaisiais pašoko rezginėle, o orkestras „Žiburys“ puikiai jiems grojo. Buvusio etnografinio ansamblio nariai, atsinešę medinį lietuvišką greblį, nuotaikingai padainavo humoristinius kupletus.

Pasigirdo pirmasis valsas. Jaunieji, grakščiai sukdamiesi, pradėjo šokį. Šokin įsijungė gausūs giminės ir visa salė įsi-siubavo, nes pokylyje dalyvavo daug jaunimo. Atėjo laikas uždainuoti „Pasisejau žalią rūtą... jau, jau bernuželi, tai jau tavo valio!“

Taip baigėsi vaizdajuostė... Išleidom jaunuosius į salas pasi-silydyti, o patys nenoriai skir-tėmės namo, nes buvo tikrai linksma.

Sugrįžė į namus ir darbus, jaunieji vėl veikliai tęsia savo įsipareigojimus lietuviškame gyvenime. Linkime Taidyai ir Ričardui likti geriausiaisiais savo bendro gyvenimo palydovais, randančiais šiltų jausmų savo tėvų ir senelių gimtinei. **Močiutė**

LIETUVYBĖS ŽIDINYS RYTŲ LIETUVOJE

Dieveniškių „Ryto“ vidurinės mokyklos ketvirtasis rugsėjis

MARIJA LŪZYTĖ

1992 m. Šalčininkų rajone, Dieveniškosė įsikūrė lietuviška mokykla. Tuomet mokytis atėjo 54 mokiniai. „Šį rudenį laukiamė jau 120 mokinių“, sako mokyklos direktorė Danutė Andriuškevičiūtė.

Nors Šalčininkai yra ta pati Lietuva, tačiau lietuviškos mokyklos nebuvo. Ir lietuviškai kalbančių nedaug. Mokyklos direktorė pasakoja, kad įkūrus mokyklą buvo jaučiami įtampos laukimo: kas gi bus su ta mokykla. „Sunku buvo“, šypso-damasi pasako kaunietė D. Andriuškevičiūtė. Praėjo keleri metai ir padėtis pakito. Mokinių ženkliai dideja. Ypač gausiai ateina į pirmąsias klases: šį rugsėjį norą mokytis lietuviškos mokyklos pirmoje klasėje pareiškė 25 vaikai. Į 5-10 klases mokiniai pereina iš lenkiškų, rusiškų klasių.

Mokytis ateina vaikai, nemokantys kalbėti lietuviškai. Dieveniškosė yra mažai lietuviškų šeimų, dažniausiai mišrios. Todėl didžiausias krūvis tenka pradinėjų klasių mokytojams. Jos pirmiausiai išmoko vaikus lietuviškai kalbėti ir tik tuomet gali vykdyti mokymo programą.

Dabar vaikus, kurie nori lankyti lietuvių mokyklą, gegužės-birželio mėnesiais, darželyje įsteigtoje grupėje, rengia mokyklai. Pratina lietuviškai tarti žodžius. Tad jau Kalėdoms vaikai jau dainuoja, skaito eiles lietuviškai. Direktorė reikalauja, kad mokykloje mokiniai kalbėtų tik lietuviškai. Tačiau sugrįžė į namus vaikai kalba

„po prostomu“. Tai nėra nei rusų, nei lenkų kalba, bet jų mišinys. Todėl pradinėjų klasių mokytojai priversti pamoką vesti dviem kalbom. Ir tai trunka tris-keturis mėnesius.

5-12-ose klasėse kalbos problema ne tokia didelė, tačiau vis dar neišgijamos tarties, kalbos kultūros klaidos. Pasak D. Andriuškevičiūtės, daugelis tėvų dar nesupranta lietuvių kalbos svarbos tolimiesniam mokymuisi.

Mokyklos direktorė D. Andriuškevičiūtė sako, kad vis dar dažnai keičiasi mokytojai. Kiti atvyko iš įvairiausių Lietuvos kampelių: Alytaus, Kauno, Jurbarko ir kt. Pasak mokyklos vadovės, kolektyvas geras, suprantama esamas sąlygas. Mokytojai Dieveniškosė ne tik moko vaikus, bet ir skleidžia lietuvių kalbą. Tačiau jie priversti gyventi kartu su žemės ūkio mokyklos moksleiviais bendrabutyje. „Valdžia žadėjo 1994 m. spalio mėnesį pradėti statyti aštuoniolikos butų namą“, – sako Andriuškevičiūtė. „Tačiau tam davė, tam davė, o mums ir neliko“.

1992 m. buvo priimtas nutarimas, kad Rytų Lietuvoje dirbantiems mokytojams priklausys 60 MGL (pragyvenimo minimumų) pašalpa. Pasak mokyklos vadovės, tai leistų mokytojams bent minimaliai aprūpinti savo buitį. Tačiau tos pašalpos mokytojai negauna. Direktorė norėtų, mokytojus Dieveniškosė išlaikyti bent penkerius metus. Dabar mokytojai keičiasi kas metai, o kartais ir dažniau.

Šiomet baigiantis mokslo metams į pelningesnę darbą išėjo kūno kultūros ir geografijos, lietuvių, vokiečių kalbų mokytojai. Būta tokių metų, kai per vienus mokslo metus pasikeitė keturi lietuvių kalbos mokytojai.

D. Andriuškevičiūtė sako, kad, mokyklai atvėrus duris, vyriausybė neskyrė reikalingų lėšų jos išlaikymui. Trūksta net būtiniausių metodinės medžiagos. Tačiau mokykla yra ir nesirengia žlugti. „Mokyklos sienos buvo kaip kalėjime žalios“, pasakoja direktorė. O greta esanti lenkų mokykla – gerai aprūpinta, turi kompiuterių klasę. Tai ar norės vaikai lankyti apšepusią lietuvių mokyklą?

„Šiomet taip ir būtume pradėję mokslo metus neremontuotoje mokykloje, jeigu ne Akcinė bendrovė „Kausta“, sako mokyklos vadovė. Šios įstaigos generalinis direktorius A. Butkus skyrė lėšų. Tad šį rugsėjį mokiniai sugrįš į atnaujintą mokyklą.

Dalį darbų atliko mokyklos ūkio dalies darbuotojai ir samdyti darbininkai. D. Andriuškevičiūtė sako, kad daugiausiai padeda kauniečiai – Vilnijos draugijos Kauno skyriaus pirmininkas A. Petrukevičius, narė N. Dlugauskaitė. Jiems tarpininkaujant, apie mokyklą sužino platesnis žmonių ratas, todėl susilaukiama paramos ir iš užsienio lietuvių. M. Jankaus

kienės iš Winston Redford (JAV), taip pat ten gyvenančio B. Krokio iš Philadelphiajos.

Jie atsiunčia vaikams meninio ugdymo priemonių: pieštukų, linučių, flomasterių ir kt. Šiam rugsėjui „Spindulio“ spaustuvė dovanoja vadovėlių 1-4 klasmėms.

Dieveniškių „Ryto“ vidurinės mokyklos mokytojų darbas nesibaigia pamokomis. Jie labai daug laiko praleidžia mokykloje, dirbdami įvairiuose būreliuose. Užklasinę veiklą organizuoja pagal vaikų sugebėjimus, galimybes. Veikia dailės, sporto, muzikos, dramos, lėlių teatro, darbščiujų rankų būreliai. Vaikai ypač mėgsta dainuoti, groti. Tad yra skudučių ansamblis.

Mokytojos I. Radišauskienės vadovaujamas lėlių teatras dalyvauja įvairiuose festivaliuose, taip pat rengia teatro šventes Dieveniškosė. Maironiečių būrelis renka tautosaką, dalyvauja respublikiniuose maironiečių sambūriuose. Direktorė norėtų turėti didesnių galimybių vaikams parodyti Lietuvą. Pasak jos, vaikai nėra buvę Kaune, Trakuose, nepažįsta savo gimtinės. Kai tik gauna autobusą, stengiasi mokiniais parodyti ir papasakoti kuo daugiau apie tėvynę. Direktorė mano, kad tokios kelionės ypač patraukia vaikus, skatina didžiulius Lietuvos, žadina savigarbą jaustis lietuviams. **(„Kauno laikas“, 08.29)**

Astos Kazlauskaitės ir Vyto Čuplinskio jungtuvės Dainavos stovyklavietėje.

Nuotr. Lino Daukšos

LIETUVIŲ TAUTOS GENOCIDO DOKUMENTACIJA

BIRUTĖ BURAUSKAITĖ

Represijų Lietuvoje tyrimo centras, 1993 metais išleides serijos „Lietuvos gyventojų genocidas“ pirmąjį tomą — 1939-1941, nuo sovietinių okupantų nukentėjusių asmenų vardyną, rengia antrąjį tomą — pirmaisiais pokario metais (1944-1947) nužudyti, ištremti ir įkalinę asmenų vardyną su plačia istorine šio laikotarpio apžvalga.

Pirmieji pokario mėnesiai ir metai Lietuvoje buvo pažymėti masiniais taikių gyventojų areštais, žudynėmis, atėjūnų siučių. Šio laikotarpio tyrimas reikalauja itin išsamų žinių apie įvykius ir juos nulėmusias jėgas, didelio kruopštumo ir objektyvumo, naudojant įvairius informacijos šaltinius, o ypač NKVD-KGB archyvų medžiagą, kad būtų išvengta vienpusiškumo bei sovietinių istorikų falsifikacijų pakartojimo.

1995 m. pradžioje Lietuvos tautinio kultūros fondo dėka, centras įsigijo naują 540MB HDD talpos kompiuterį, kompiuterinę įrangą tinkliu sujungti bei kopijavimo aparatą XEROX 5310. Tai jau antroji didelė dovana centrui (1991 fondas padovanojo 300MB HDD kompiuterį).

Dabar, turint sujungtus ir tinklą 4 kompiuterius, ir su negausiu darbuotojų būreliu (iš viso centre dirba 10 asmenų) galima žymiai sparčiau ir kokybiškiau dirbti, pasiskirsčius pagal darbo pobūdį, netrukdyti vieni kitiems, tikslinant pavardes ar kitus duomenis bendrame duomenų bazine. Archyvininkų grupelė (4 žmonės) renka duomenis iš KGB baudžiamųjų bylų kartotekos; kompiuterininkų grupelė (3 žmonės) su 3 kompiuteriais suveda šiuos duomenis į duomenų banką ir tikslina pavardes, vietovardžius, įkalinimo vietas; du žmonės (1 kompiuteris) užsiima iš įvairių asmenų ir organiza-

nes jis peles naikina, o šuo labai negeras, nes jis ančiukus ir mažus žasiukus gauda.

Mes mamai šunį užtarėm. Sakė, kad jis mus labai myli ir paskui mus ir į bažnyčią atleikia. Tik vieną kartą, negerai buvo, kai dėdė Antanas ant vargonų užlipo ir norėjo pasislėpti, tai šuo vis tiek atrado. O kai vargonai pradėjo garsiai groti, ir šuo pradėjo garsiai staugti. Nuo tada sužinojom, kad šuns negalima įsileisti į bažnyčią...

matydavai kaip saulė leidžiasi. Sako, kad gražūs yra saulėlydžiai prie jūros. Turėtų būti gražu matyti, kaip saulė nubrenda į jūrą. Bet greitai ten ir paskesta. Palieka dangaus pakraščiuje pašvaistę, kuri jūros paviršiuje atsispindi, tarytum ieškodama pradingusios saulės. Taip ir užsimerkia dienos šviesa. Pasilieka tik tamsi naktis. Mūsų Lietuvos saulė yra daug didesnė. Vakarams ji nudažo visą kaimą raudonai, o dangaus pašvaistė pasilieka per visą naktį. Tada griežlė pradeda šaukti, lyg dantimis grieždama, o lakštingala čia pat per visą naktį suokia. Tai vasaros kaimo idilija, kurią su nostalgija prisimename.

Visą laiką kaime yra daug darbų. Sunkiausi darbai būdavo pas mus rugpjūčio mėnesį, kai reikėdavo nuimti visus javus nuo laukų. Rugsėjo mėnesį, kai išskrenda gandrai, prasideda bulvių kasimo laikas. Rugsėjo pabaigoje bulvės turi būti nukastos. Šis bulvių kasimo sezonas vaikams labai patinka. Tada laukuose visi kasa bulves ir jas kepa. Dūmais pakvimpa visi laukai.

Vieną priešpiebę mama mums pranešė, kad visi eisime bulvių kasti. Žinoma, eis drauge ir mūsų juodis šuo. Skubiai ji padavė mums su broliu vieną dubenėlį ir liepė valgyti. Man pasirodė, kad Ninikas vis iš mano pusės semia ir semia su dideliu šaukštu. „Mama, — sakau, — Ninikas visą sriubą išvalgys“. Vyresnį brolių vadinavau Niniku, nes jis verkdamas be ašarų. Jis tik inkšdavo. Todėl aš jį ir pradinavau Niniku. Mama, priėjusi prie mudviejų, sudraudė, kad mes nesibartume, paėmusi šaukštą, perskyrė sriubą per dubenėlio vidurį ir liepė valgyti kiekvienam iš savo pusės, nes ir šuo su katinu laka iš vieno dubenėlio ir nesibara. Atrodė, kad dabar jau bus tvarka. Abudu žiūrėjome savo pusės. Bet man parūpo, ką daro šuo su katinu.

Šuo negeras. Katino visai neprileidžia prie dubenėlio. Jis tik „lap lap“ vienas sau ir dar piktai amtelia, subara katiną, kam jis gretinasi vis arčiau ir arčiau. Šuo iš abiejų pusių eđa, o katinas labai mandagiai elgiasi, eina tykiai ir atsargiai, tik su liežuviuku pasilaidydamas. Kai šuo paliko dubenėlį, katinas mandagiai priėjo ir pradėjo su liežuviuku dubenėlį laižyti. Mamai apskundžiau šunį, bet pamačiau, kad ir man sriubos nebeliko. O Ninikas paaiškino: „Aš valgiau tik iš savo pusės“.

Visi skundai baigėsi, kai išėjom bulvių kasti. Išėjo drauge su mumis ir šuo, o katinas pasiliko namų prižiūrėti. Mama sakė, kad katinas jai geresnis, nei jis peles naikina, o šuo labai negeras, nes jis ančiukus ir mažus žasiukus gauda.

Mes mamai šunį užtarėm. Sakė, kad jis mus labai myli ir paskui mus ir į bažnyčią atleikia. Tik vieną kartą, negerai buvo, kai dėdė Antanas ant vargonų užlipo ir norėjo pasislėpti, tai šuo vis tiek atrado. O kai vargonai pradėjo garsiai groti, ir šuo pradėjo garsiai staugti. Nuo tada sužinojom, kad šuns negalima įsileisti į bažnyčią...

cijų gautais pirmojo tomo papildymais bei pataisymais ruošia naują šio tomo leidinį. Vienas darbuotojas tikslina anketose pateiktus informacijos duomenis, susirašinėja su informacijos pateikėjais. Esant lėšų, pagal trumpalaikes sutartis su žmogumi, žmonės renka informaciją iš spaudos, knygų, prisiminimų rankraščių bei audio įrašų, važinėja po kaimus, pildo anketas apie partizanų veiklą, okupantų nužudytus asmenis. Didžiausią darbo laiko dalį atima pavardžių ir kitų duomenų apie asmenis iš įvairių informacijos šaltinių paieška ir tikslinimas. Tretyje kūrėsi šeimos, keitėsi pavardės, gimė vaikai buvo rusinami, be to, rusai rašėvis dažnai neatpažįstamai iškraipydavo lietuviškas pavardes, vardus, vietovardžius. Yra labai svarbu, kad iš dviejų panašiomis pavardėmis žmonių neliktų vardynė tik vienas, ir atvirkščiai, iš vieno skirtingai užrašyto asmens nepasidarytu du.

Per 1994 metus centro darbuotojai suvedė į kompiuterius žmonių pateiktų anketų bei tremties bylų duomenis, iš viso apie 20,000 nukentėjusių asmenų, tarp kurių politiniai kaliniai ir nužudytieji Lietuvos gyventojai bei žuvę partizanai sudaro apytikriai tik penktadalį šio skaičiaus.

1995 metų pradžioje, pagaliau gavus leidimą dirbti su KGB baudžiamųjų bylų kartoteka, paaiškėjo, kad joje yra duomenys apie 40,000 1944-1947 metais suimtų ir įkalinę Lietuvos gyventojų. Kiti KGB dokumentai liudija apie 70,000 šiuo laikotarpiu areštuotų asmenų, t. y. žymiai daugiau, negu iki šiol istorikų bei kitų tyrinėtojų buvo teigiama. Mūsų surinktais pirminiais duomenimis, šiuo laikotarpiu buvo nužudyta apie 10,000 civilių gyventojų ir ne mažiau kaip kita tiek žuvo partizanų.

GLOBOS NAMAI ALYTUJE

Alytuje įsteigti šeimyniniai globos namai. Juose tėvų-auklėtojų Zitos Kaluževičienės ir Juozo Algirdo Kaluževičiaus prižiūrimi augs keturi našlaičiai, kurie Kaluževičių šeimoje gyvena jau daugiau kaip metai, ir vienas be tėvų globos likęs berniukas. Manoma, jog ateityje šią šeimą papildys dar keli našlaičiai, kuriems reikalinga globa. Pirmieji mieste šeimyniniai globos namai įsikurs dviejuose daugiaaukščio namo butuose.

Represijų Lietuvoje Tyrimo centre, Vilniuje: centro vadovė Birutė Burauskaitė ir Lietuvos tautinio kultūros fondo pirm. Stasys Briedis tariai „Lietuvos gyventojų genocido“ knygų leidimo reikalais.

Taigi nuo sovietinio okupacinio režimo 1944-1947 metais nukentėjusių asmenų vardynė turėtų būti apytikriai nuo 60 iki 70 tūkstančių. Turint omenyje, kad „Lietuvos gyventojų genocido“ pirmas tomas turi 106 spaudos lankus, kuriuose pateikta informacija apie 28,000 asmenų su nedidelės apimties įžanga ir priedais, aišku, kad antrasis tomas, t. y. 1944-1947 metų genocido aukų vardynas, sudarys dvi knygas. Pirmoje knygoje vardyną (pavardės nuo A iki H raidės) lydys gana plati ir išsami 1944-1947 metų įvykių istorinė apžvalga su dokumentų faksimilėmis, statistinėmis lentelėmis. Šia, apie 70 spaudos lankų turinčią knygą numatyta parengti spaudai 1995 metų pabaigoje arba 1996 metų pradžioje, jeigu centras turės galimybę KGB bylų kartotekos ir kitų šaltinių priestaraujantį duomenis patikslinti, peržiūrint baudžiamąsias bylas buv. KGB archyve. Antroji vardyno dalis (pavardės nuo I iki Ž) tokiomis pačiomis sąlygomis būtų parengta spaudai 1997 metais.

1995 metų pabaigoje numatyta paruošti spaudai pakartotina „Lietuvos gyventojų genocido“ pirmojo tomo (1939-1941) leidimą, kuris bus papildytas duomenimis apie kelis tūkstančius įkalinę ir besitraukiančios Raudonosios armijos bei vietos kolaborantų nužudytų asmenų, ištaisytos pasitaikiusios klaidos. Būtina pabrėžti, kad Represijų Lietuvoje tyrimo centro pateikiami represuotų asmenų skaičiai yra žymiai mažesni už tikruosius komunistinio genocido aukų skaičius, nes tai yra tik įvardintos aukos, kurių žinomos pavardės, amžius, gyvenamoji bei represijų vieta ar kiti duomenys. Ateities tyrimai, be abejo, šiuos skaičius pakoreguos, bet, tikriausiai, dalis nukentėjusių nuo okupantų ir vietos kolaborantų — nukankintų tardymo metu, dingusių be žinios asmenų — liks neįvardinta.

Represijų Lietuvoje tyrimo centro pagrindinis uždavinys — paskelbti sąrašą bent tų genocido aukų, apie kurias šiandien jau turime duomenis, ir surinkti tai, kas dar yra saugoma žmonių atmintyje. Tikimės, kad to paties siekia ir Lietuvos tautinės kultūros fondas bei jo rėmėjai.

Mūrinis Baisiogalos malūnas 1923 metais.

Nuotr. Balio Burašo

KAIMO IDILIJA

V. RIMŠELIS, MICH

Vilniaus krašte lietuviai gyvena kaimuose. Vienkiemiu beveik kaip ir nebuvo, jeigu dvarų nevodinsime vienkiemiais. Dvarai, išlikę nuo caro laikų, priklausė lenkams, kurie gal buvo tik sulenkėję lietuviai bajorai. Daugeliškio, Tverėčiaus, Švenčionių apylinkės kaimai ir bažnytkaimiai buvo lietuviškos centrai. Mano gimtajame Murmu kaimo niekas lenkiškai nekalbėjo, nes tos kalbos ir nemokėjo. Vaikus lenkų kalbos pradėjo mokytį mūsų kaimo nuo pradinių mokyklos antro skyriaus.

Kai arkiv. R. Jalzykowski, lankydamas Kaltanėnų parapiją, bažnyčioje pradėjo lenkiškai kalbėti „Sveika Marija“, tai pilnutėlė bažnyčia žmonių visai nieko neatsakė, nes niekas lenkiškai nemokėjo. Po vizitacijos arkivyskupo buvo klebonui įsakta sekmadienį sakyti vieną pamokslą lenkiškai. Iš to nieko gero neišėjo. Per lenkišką pamokslą visi iš bažnyčios išėdavo. Tai nebuvo koks organizuotas protestas, tik kad žmonės nesuprato lenkišką pamokslą. Tačiau arkivyskupo akys klebonas buvo kaltas.

Mūsų kaimo visi ūkininkai vis laukė, kada pradės kaimą dalinti į vienkiemius. Bet tai buvo tik lenkų valdininkų tušti pažadai. Kazin ar tai būtų buvę lietuviškas išlaikymui geriau. Ekonomiškai tvarkytis ūkininkams vienkiemiuose patogiau. Šiaip kaimo gyventi linksniau, nors privatumo kaip ir nėra. Visi viens apie kitą viską žino. Kitam name girdi kaip vyras su žmona garsiai barasi. Štai anksti rytą koks senis, pamatęs šviesą trojeje, taip ir ateina pro duris į vidų aplankyti savo draugą. Sako: „Atėjau pas tave parūkyti. Tabako neturiu“. Kiek pamenu, niekas vaikų nepaisydavo, kad jie labai atidžiai klausė, suaugę kalba. Iš senųjų visokių nuotykių, pasakų apie vaiduoklius prisiklausydavom. Paskui bijodavau kojytes po stalą vėlu vakarą nuleisti, nes tenai tamsu ir paslaptinga.

Mūsų kaimo niekas nesistebėdavo, kad senas ar jaunas, vaikas ar suaugęs ateina, nei lauktas, nei paslytas. O tu reikalų vis atsiranda gan dažnai. Tai prireikia duonai kepti rūgšties, ar degtukų nerandi, reikia ugnies. Tada eini čia pat pas kaimyną.

Vestuvės kaimo būdavo viso kaimo šventė. Neprašyti svečiai, kuriuos vadindavom guogiais, atėdavo net iš kitų kaimų ir šokdavo per visą naktį.

Vestuvės trukdavo mažiausiai tris dienas. Visi — seni, jauni ir vaikai — eidavom į vestuvių iškilmes. Vestuvėse visokių nuotykių būdavo.

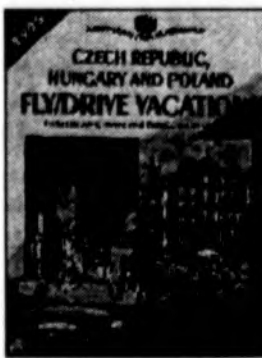
Pačiame kaimo gale gyveno Vicas Paukštė. Jo seseriai Marytei buvo suruoštos labai šaunios vestuvės. Buvo sukviesta daug svečių. Suėjo daug visai nekviestų, ypač daug vaikų, kurie susimetė į kampa, kur buvo didelė krosnis duonai kepti. Keletas vaikų sulipo ant krosnies. Iš krosnies gilumos ištrauktas stovėjo didelis katinas kažkokios sriubos, kurią šeimininkė pradėjo pilstyti į gilią lėkštę. Ji nepastebėjo, kad Jakšto Pranukas kojas buvo nuleidęs tiesiai ant to katilo. Pranuką kažkas stumtelėjo, ir šis su vyžiukais įkrito į katilą. Jis buvo atėjęs su naujais vyžiukais, nupintais iš karnų. Vaikas neapdegė, bet su savo vyžiukais iš katilo visą sriubą išvertė. Jaunimas linksminosi, dainavo ir šoko triukšmingai, o šeimininkė, šaukdamas ant vaikų, tą patį katilą valė ir ruošė vėl sriubai virti. Po tų vestuvių kaimo liko visam laikui posakis: „Nelipk į katilą kaip Pranukas su vyžiomis!“

Dabar mūsų kaimai Lietuvoje labai apleisti. Jau nebėra tos idilijos ir kaimo žmonių džiaugsmo. Nebeliks kaimo ir žmonių. Ilgainiui išnyks ir trobesiai. Pirmą kartą lankantis Murmuose nebuvo jau mūsų senojo namo, kuriame anuomet gyvenome. Išliko ta pati tvora, besitęsianti nuo rūšio iki kaimyno trobos. O, antrą kartą lankantis, jau nebuvo nė tos tvoros. Turbūt kolchozo pirmininkas nutarė, kad tvora nereikalinga. Anuomet ji buvo mums reikalinga. Ji saugojo nuo kelio didelį daržo plotą. Žiemą, kai dideli šaltiniai užėdavo, ji garsiai naktį šaudydavo. Tai buvo sprogimai iš tvoros karčių, kai jos nuo šalčio suskildavo. Prie tos tvoros pavasarį ir vasarą beveik kas šeštą dieną vakarais susirinkdavo daug jaunimo ir gražias dainas dainuodavo. Katinams ir vaikams ta tvora buvo taip pat reikalinga. Jie lakstė ant tos tvoros nuo vieno galo iki kito. Nuo jos šokinėdavo į smėlio kupstą. Dabar kaimo vaikai kaip ir nėra. Nėra nė to alaso, vaikų džiaugsmo, nėra nė šuns kaimo. Viskas pakeista pagal kolchozų tvarką.

Prie mūsų namų, kurie buvo pačiam kaimo viduryje, buvo lyg toks pakilimas. Vasarą

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 312-838-8888

Belmont/Laramie
5150 W. Belmont
Tel. 312-685-2020

North Side
3000 N. Milwaukee
Tel. 312-489-4999

Belmont/Central
5637 W. Belmont
Tel. 312-237-4747

Far North
4801 W. Peterson
Tel. 312-725-9500

OUT OF STATE — 1-(800)-342-5315

ŽIEMOS KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius \$540
Riga \$540
Tallinn \$540
Minsk \$540

Į vieną pusę

Vilnius \$380
Riga \$380
Tallinn \$380
Minsk \$380

Atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
GREITAI SAUGIAI IR LAIKU PRISTATOME SIUNTINIUS
LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, RUSIJOJE, UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE
2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
(800)775-SEND
(312)434-2121

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui ir rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą.
4% iki \$2,000.00 — 3% virš \$2,000.00

Siunčiama suma	\$ _____
Paslaugos 4 ar 3%	\$ _____
Pristatymas į rankas	\$ _____ 12.00
VISO	\$ _____
Siuntėjas _____	Gavėjas _____
Tel. _____	Tel. _____

Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškai čekius siųskite: Genei-Vytui Kairiams, 517 Fruitland Rd. Stoney Creek, Ont., Canada L8E 5A6 tel. 905-643-3334.

*Pristatome Lietuvoje sudarytus maisto paketus.

*Mes galime palydėti Jus važuojant į Lietuvą apsigyventi arba tik lankytis.

**JAV LB KRAŠTO VALDYBOS
SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA**

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
312/476-2655 • Fax 312-436-6909

**ADVOKATŲ PASISAKYMAI APIE
NAMUS PARDUODANČIŲ IR
PERKANČIŲ KLaidas**

Vienam Čikagos advokatui neseniai paskambino klientas, kuris ką tik nupirko namą Hyde Parke. Pirkėjas buvo susinervinęs, nes namo pardavėjas nuėmė nuo durų belstuką, palikdamas didelį nenudarytą lopa su daugeliu varžtų padarytų skylučių duryse.

Namo pirkimo sutartis neįvardino to belstuko, kaip pardavėjo asmeniško turto dalies, todėl advokatas ir jo klientas mano, kad tai priklauso prie namo kaip namo dalis (fixture), kas teisinėje kalboje reiškia, kad turi pasilikti su namu, savininkams besikeičiant. Jie negalvojo, kad tai priklauso prie kartais pasiliekančio, kartais išmontuojamo asmeninio turto, į kurį įeina viryklė, šaldytuvai, gimnastikos įranga, lauke esanti kiemo krosnelė, vaikų žaidimo įranga ir paukščių namai. Gerai, kad advokatas surado namo pardavėją Ohio valstijoje, kuris prisipažino, kad belstukas buvo „fixture“ – namo dalimi ir jį gražino į Hyde Parką.

Neišvardinus pirkimo – pardavimo sutartyje, kas yra asmeninis turas, o kas priklauso namo, sukelia, kaip jau minėtas pavyzdys parodo, daug rūpesčių bei išlaidų. Kad išvengtume panašius nesupratimus, buvo paklausta advokatų, kokios yra dažniausiai pasitaikantios klaidos, daromos namų pirkėjų ir pardavėjų. Čia pateikiame jų atsakymus.

Parduodant ir perkant patams – be tarpininkų, be advokatu.

Dažnai namų pirkėjai ir pardavėjai tvarkosi patys, nesikreipdami į advokatus. Advokatai sako, jog „namo pirkimo procesas yra taip komplikuoatas, kad yra neprotinga pirkti galbūt didžiausią savo gyvenimo pirkinį be teisinio patarėjo“.

Pasitarkite su advokatu, prieš pasirašant sutartį, bet nesistenkite išprausti derybas – pasitarimą su advokatu į 5-10 dienų laikotarpį, leidžiamą namo pirkimo sutartyje, naudojant „attorney approval“ pastarai. Ši nuoroda daro sutartį tik „galima“ ir teikia klaidingą saugumo jausmą, nes galvojate, kad turite susitarimą, o iš tikrųjų jo neturite. Yra daug lengviau išlyginti nesutarimus, prieš pasirašant sutartį, negu darant daugybę pakeitimų, naudojant „attorney approval provision“.

Reikšmingi mažmožiai

Daugelis namų pirkėjų koncentruoja savo dėmesį į namo kainą, neatsižvelgdami į kitas labai svarbias detales. Pagalvokite ir apie kitus svarbius dalykus, pvz., kaip gauti finansavimą naujam namui, ar kaip parduoti turimą namą. Taip pat atkreipkite dėmesį į nuosavybės įsigijimo datas, į paskutinį namo apžiūrėjimą prieš sutartį pasirašant ir patį sutarties pasirašymą. Pirkėjas turi būti tikras, kad sutartyje yra aiškiai įrašyta nuosavybės užėmimo data. Taip pat, jei namo savininkas nenori ar negali sutartą dieną iš namo išsikraustyti, nuoma, kurią toks buvęs savininkas mokės, turi būti pažymėta, kartu su paskutine data, kai buvęs savininkas turi apiešti nuosavybę.

Įrašykite didelę sumą užstato, sakysime, 5,000 dol., kurį buvęs savininkas turėtų užmokėti, jei laiku neišsikrausto. Tai skamba negailestingai, bet jūs nu-stebsite, kaip dažnai namo pardavėjas laiku neišsikrausto, nes

jis negali dar išsikraustyti į naują namą, ir jam yra pigiau mokėti nuomą už savo buvusį namą, negu nuomoti viešbutį, mokėti už patalpą savo gyvuliukams ir padėti baldus į sandėlį.

Bandykite labai griežtai nustatyti tokią datą, kuri leistų jums išsikraustyti į jūsų pirktą nuosavybę sutarties pasirašymo dieną. Advokatai sako, kad pardavėjai, kurie gyvena name po sutarties pasirašymo, ir pirkėjai, kurie iškelia į namą prieš sutarties pasirašymą yra lyg bombos, laukiančios sprogti – vadinasi, ieškoma įvairių nesutarimų – nesutikimų ir pan. Venkite pasirašyti sutartį mėnesio gale, sako advokatai. Nėra jokių įstatymų, kurie tvirtintų, kad namo pardavimo sutartis turi būti pasirašyta paskutinę mėnesio dieną, kai namų pardavimo specialistai – advokatai yra labiausiai užsiėmę, o taip pat ir daugiau darbo turi „title companies“, namų inspektoriai, nekilnojamo turto pardavėjai ir kraustytojai. Tai problemos gali padidėti ir klaidos padaugėti.

Jei perkate namą, kiekviena paskolų davimo bendrovė jums pasakys, kokio procento bus paskola. Visai nesvarbu, kokią mėnesio dieną yra daromas sutarties pasirašymas. Kitas labai svarbus dalykas: reikia sužinoti perkamos nuosavybės vietos namų savininkų draugijos ar kitus reikalavimus, kurie, pavyzdžiui, jums gali neleisti turėti krepšinio lankų, nei virš žemės baseinų. Tuos visus vietovių suvaržymus turi pasakyti pardavėjas pirkėjui. O pirkėjas turi apie tai klausti. Pvz., šeima, turinti šunis, neturėtų pirkti (jei pardavėjas – parduoti) namo – nuosavybės, kur neleidžiama statyti tvorų.

Namo pardavėjai turi pasakyti pirkėjui reikalingas žinoti detales.

Kai kurie namų pardavėjai nepasako visko apie namo stovį, nesilaiko valstijų įstatymų, kurie reikalauja pasakyti viską apie namą, visus namo trūkumus, pradedant kiauru stogu ir baigiant termitais. Ir tai turi būti pasakyta, prieš užbaigiant namo pardavimo procedūrą.

Advokatai pataria nieko nepraleisti ir viską pažymėti „disclosure“ formose, nes kitaip jūs už tai galite būti atsakingas. Išvardinkite visus matomus ir nematomus nuosavybės trūkumus. Daug namų pardavėjų nepamini namo problemų, apie kurias žino, bet jas laiko mažomis, pvz., mažas nuolatinis vandens sunkimasis į rūšį. „Disclosure form“ turi keliolika žodžių, kurie yra nemalonūs namus parduodantiems. Tai „radon“, švinas, asbestas ir „infestation“. Forma reikalauja, kad pardavėjas apie tai pasakytų, bet nereikalauja iš jo patikrinimų ir įrodymų. Patikrinimus gali pasidaryti, jei nori, pirkėjas.

Patikrinimas.

Kita, dažnai pasitaikanti, kliūtis yra namo inspektavimas – patikrinimas. Protingas pirkėjas derina viską, kas surašyta „disclosure“ formoje, su namo inspektoriu. Protingas pardavėjas sukurdamas dantis ir sutaiso pagrindinius trūkumus, atrastus inspekcijos metu, kitaip jam reikėtų numušti namo kainą. Pirkėjas gali įrašyti sutartyje, kad pardavimas yra susijęs su patenkinama inspekcija ir kad jo imokėjimas bus gražintas, jei pagrindinis, nepriimamas trū-

kumas bus rastas name. Jei pardavėjas negali suremontuoti taisytinų dalykų prieš sutarties pasirašymą (closing), jis turėtų įdėti pinigų į specialią sąskaitą (escrow acc.), kurie būtų panaudoti „post-closing“ remontui apmokėti.

Neaiškūs namo nuosavybės dokumentai.

Pirkėjai ir pardavėjai gali išvengti rūpesčių prieš pasirašydami sutartį, patikrindami, ar nuosavybės dokumentai yra aiškūs, sutvarkyti, kad niekas neturi jokių pretenzijų į tą nuosavybę.

Dažniausiai pasitaikantios, varžomos namų dokumentų, skolos yra iš valdžios pusės – tai nesumokėti mokesčiai už nuosavybę, arba privatiems kontraktoriams nesumokėtos skolos. Taip pat reikia žiūrėti, kad nebūtų paslėptų „liens“, apie kuriuos pats pardavėjas nieko nežino, arba kurie buvo užregistruoti po dokumentų pasirašymo (kontraktoriai turi kelis mėnesius laiko tokius „liens“ uždėti).

Kitas paslėptas „lien“ yra vaiko išlaikymo mokesčiai. Nuo 1987 m. vaiko išlaikymo pinigai, jei tėvas tų mokėjimų nedaro, yra užrašomi jo namui, kaip skola arba „lien“. Kaip pirkėjas, jūs tai galite patikrinti „Clerk of Circuit Court“ įstaigoje, ar pardavėjas mokoje vaiko išlaikymo mokesčius. Jei jūs esate pardavėjas, kuris turi išlaikyti vaiką, padarykite keletą vaiko išlaikymo mokėjimų į priekį, kad išvengtumėte problemos, pasirašant namo pardavimo dokumentus.

Kita „title“ problema yra „encroachment“. Patikrinus nuosavybę, gali būti atrasta, kad kaimyno prieangis, sodo daržinė, tvora ar įvažiavimas į garažą yra iš dalies ant namo pardavėjo žemės. Kitaip kalbant, jūs kaimynas užėmė dalį jūsų nuosavybės. Pareikalaukite naujo išmatavimo gerokai prieš dokumentų pasirašymą, kad advokatai turėtų laiko tai peržiūrėti ir pasiūlyti problemos sprendimą.

Nereikia skubėti.

Neplanuojant iš anksto, susiduriama su paskutinės minutės problemomis. Ar būtu-mėte pirkėjas, ar pardavėjas, pašalinkite visas problemas prieš dokumentų pasirašymo datą. Duokite advokatams pakankamai laiko peržiūrėti sutartį, „title“, nuosavybės – patikrinimą – išmatavimą (survey), namų inspektavimą ir „disclosure“ formas. Padarykite paskutinį namo apžiūrėjimą vėliausiai dieną ar dvi prieš dokumentų pasirašymą, kad užtektų laiko išspręsti problemas, kurios buvo rastos paskutinio apžiūrėjimo metu. Pirkimo-pardavimo dokumentų pasirašymas nėra skirtas deryboms. Tiek pirkėjai, tiek pardavėjai yra gerokai pasidavę įtampai, negali galvoti šaltai, abejingai ir ramiai. Advokatai pataria išspręsti visas problemas, prieš pasirašant paskutinius dokumentus taip, kad juos galėtumėte ramiai pasirašyti, paspausti vieni kitiems rankas ir ramūs grįžti namo.

Namo pirkimas ar pardavimas yra vienas didžiausių, jūsų daromų, pirkimų gyvenime, todėl pasiruoškite tam rimtai ir protingai, kad nereikėtų po to gailėtis. Kartais, iš anksto sutvarkius mažus dalykus, gali jums sutaupyti tūkstančius dolerių.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ (1995.8.18 „Homes“ skyrius).

**Aldona Šmulskienė ir
Birutė Jasaitienė**

• **Gerald Ford**, perėmęs JAV prezidento pareigas iš priversto atsistatydinti prezidento Richard Nixon, 1973 m. gruodžio 7 d. paskelbė jam amnestiją, dovanodamas visus nusizengimus dėl Watergate įvykio.

A.†A.
ADOMAS MACIEJAUSKAS

Gyveno Orland Park, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1995 m. rugsėjo 20 d., 5:50 val. ryto, sulaukęs 77 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 46 m.
Nuliūdę liko: žmona Dana Vintartaitė, dukros – Audronė Peškienė, žentas Linas, Ramunė Waters, žentas Michael; anūikai – Paulius ir Markus Peškiai, Jessica, Christopher, Nicholas Waters; brolis Henrikas Maciejaukas su žmona Marta, sesuo Valė Valiukėnienė su šeima Australijoje; sūnėnas Rytis Maciejaukas su šeima Lietuvoje; svainė Aldona Valienė su vyru Vaclovu ir kiti giminės.

Priklausė Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungai, jūrų skautams budžiams.
Laidotuvės privačios. Vėlionio atminimui prašoma paaukoti Lietuvos Našlaičių globos komitetui.
Nuliūdę žmona, dukros, anūikai, brolis, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus
Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600

**DEŠIMTIES METŲ
MIRTIES SUKAKTIS**

1995 m. rugsėjo 21 d. sueina dešimt metų, kai mūsų Mielas Vyras, Tėvas ir Senelis

A.†A.
VITALIS A. GAIDELIS

iškelia į Amžiną Gyvenimą. Nors metai bėga, bet jo lietuviško meno medžio kūrinių šiandien kalba už jį.
Šv. Mišios už a.a. Vitalį bus atšaukiamos Tėvų Jėzuitų bažnyčioje Kaune, Lietuvoje; Melbourne, Australija; Eagle River, Alaska; Wasfer, Mass.; Omaha, Nebr.
Prašome giminės draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti a.a. Vitalį savo maldose.
Nuliūdę: žmona Genė, sūnus Vitalis, dukra Teresė su šeimomis.

A.†A.
BLADUI DAUKANTUI

mirus, žmonai ZUZANAI, dukrai MILDAI ir jos vyrui STASIUI TAMULIONIAMS ir kitiems artimiesiems reikiame nuoširdžiai užuojautą.

*Aldona, Viktoras ir Ingrida Naudžiai
Renata ir Andrius Stankai*

A.†A.
BLADUI DAUKANTUI

mirus, žmonai ZUZANĄ, dukterį MILDĄ su vyru, sūnų VAIDOTĄ su žmona nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

*Jonė ir Jonas Valaičiai
Lilė ir Ignas Juzėnai*

P A D Ė K A

A.A. ZUZANOS ŽILEVIČIENĖS ATMINIMUI PAGERBTI, laidotuvių metu giminės, draugai ir pažįstami aukojo Lietuvos našlaičiams:

Po \$80.00 – Stasys Žilevičius
Po \$50.00 – A. S. R. Jelioniai, S. Plėnienė, O. Rušėnienė.
Po \$30.00 – A. V. Valavičiai, V. N. Aukštuoliai, J. Smilgienė, O. Rimienė, I. Kairyte, A. Šmulskienė.
Po \$25.00 – V. D. Bilaišiai, M. Sugintienė, M. Ročkuvienė, S. Prialgauskienė, A. Cepėnas, A. K. Lietuvninkai, R. D. Korzonai.
Po \$20.00 – V. M. Monkai, S. Petrauskas, V. S. Prialgauskai, J. P. Masilioniai, R. A. Vaitkevičiai, M. Kapačinskienė, E. A. Pociai, B. Razminienė, J. Karsas, S. Adomėnienė, O. Siliūnienė.
Po \$10.00 – P. O. Norvilai, A. Gudauskas, E. Gaškienė, A. B. Barakauskai, A. S. Astrauskai, A. Andrijonienė, A. Sakalienė, K. O. Bagdonai, G. Žukauskienė.
Po \$ 5.00 – B. Prapuolenienė.

Iš viso Lietuvos našlaičiams suaukota \$900. Vėlionės vyro pageidavimu, šie pinigai bus paskirti trijų našlaičių iš Žemaitijos, Telšių, išlaikymui dviems metams.
Reikiame užuojautą vėlionės vyrui, giminėms ir artimiesiems, o aukotojams nuoširdžiai dėkojame.
LIETUVOS NAŠLAIČIŲ GLOBOS KOMITETAS
2711 West 71 St., Chicago, IL 60629

• **Joks JAV prezidentas** nėra savo pareigose išbuvęs ilgiau kaip dvi kadencijas, bet prezidentas Franklin D. Roosevelt 1945 m. sausio 20 d. buvo prišaikintas ketvirtajam prezidentavimo terminui.

• **Prof. Pranas Dovydaitis**, ateitininkų ideologas, religijų istorikas, katalikiškos spaudos leidėjas (ilgametis „Ateities“ žurnalo redaktorius), gimė 1886 m. gruodžio 2 d. Mirė Sibiro tremtyje 1942 m. spalio 4 d.

**DEŠIMTIES
METŲ
MIRTIES
SUKAKTIS**

A.†A.
JOSEPH ZASCIURINSKAS

Minint mūsų mylimo Vyro ir Tėvo, kurio netekome 1985 m. rugsėjo mėn. 23 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už vėlionį bus aukojamos š.m. rugsėjo 23 d. St. Madalene bažnyčioje, High Springs, Florida.
Prašome giminės, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti vėlionį Joseph savo maldose.
Brangus Joseph, Tavo atminimas gyvas mūsų širdyse!
Nuliūdę: žmona Sophie, sūnūs Vytautas ir Antanas.

P A D Ė K A

*Viešpatie, Tu esi poilsis po darbo,
Tu – gyvenimas po mirties.*

A.†A.
ZUZANA ŽILEVIČIENĖ

Mirė š.m. rugpjūčio 28 d. Palaidota rugsėjo 1 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje.
Dėkojame Švč. M. Marijos Gimimo parapijos kan. Vaclovui Zakaraskui ir kun. J. Vaišniui, SJ, už šv. Mišias, maldas koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse bei visiems gausiai atsilankiusiems. Dėkojame Lietuvos Dukterų draugijai už sukalbėtą rožinį, Irenai Kairytei ir kun. J. Vaišniui, SJ, pravedusiems susitelkimo valandą, B. Jasaitienei, M. Noreikienei ir V. Monkui už atsisveikinimo žodžius didelis ačiū. Už gausias aukas šv. Mišioms, Lietuvos našlaičiams, Lithuanian Mercy Lift ir šeimos nuožūrai, prisituntusiems gėlių ir pareiškęsiems mums užuojautą žodžiu ar raštu, nuoširdžiai dėkojame.
Dėkojame Natalijai Aukštuolienei ir Vaclovui Monkui už gražų giedojimą bažnyčioje, karsto nešėjams ir visiems a.a. Zuzaną į Amžiną Poilį palaėjusiems.
Dėkojame laidotuvių direktoriams Donald A. Petkui ir Donald M. Petkui už nuosirdų ir rūpestingą patarnavimą. Testylgina visiems dievams.
Liūdesy lieka: vyras, motina, broliai su šeimomis ir kiti giminėms Lietuvoje ir Amerikoje.

**LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ
SĄJUNGA**

Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.
Patarnavimas 24 val.

**GAIDAS DAIMID
FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME**

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

**LACK & SONS
FUNERAL DIRECTORS**

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

**PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS**

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

